

BET RES SANCTISSIMA CIVILIS SAPIENTIA
SCIENTIA DREPTULUI EST DE LACRU DEN CERE MAI SFINTE
НАУКА ПРАВА САНКЦИОННЕМЕРИТЕ АСАО

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT

Manualul programului de studii

INSTITUȚII DE DREPT PRIVAT

120 credite

Ciclul II - studii superioare de master
Codul și denumirea domeniului general de studiu: 042 Drept
Tipul programului: *Master de profesionalizare*
Forma de învățământ: *învățământ cu frecvență*

APROBAT	Ședința Consiliului facultății, proces-verbal nr. 1 din 03.09.2021	DECAN	conf. univ., dr. RUSU Vitalie
APROBAT	Ședința Catedrei de drept, proces-verbal nr. 1 din 01.10.2021	ȘEFUL Catedrei de drept	conf. univ., dr. ODINOKAIA Ina

Bălți, 2021

CUPRINS

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII	3
FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR	5
DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR	71
FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE:	72
NOTĂ EXPLICATIVĂ	73
<i>Generalități</i>	73
<i>Concepția formării specialistului</i>	Ошибка! Закладка не определена.
<i>Argumente privind solicitarea specialistului pe piața muncii</i>	74
<i>Calificarea specialistului</i>	74
<i>Finalitățile formării</i>	74
<i>Termenul de studii și structura anilor de studii</i>	75
<i>Organizarea practicii de specialitate</i>	75
<i>Evaluarea studenților</i>	76
<i>Teza de master</i>	76

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII

Anul I, semestrul 1									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		T o t a l	C o n t a c t d i r e c t	S t u d i u i n d i v i d u a l	C u r s	S e m i n a r	L a b o r a t o r		
F.01.O.001	Metodologia și etica cercetării	120	32	88	16	16	-	E	4
F.01.O.002	Teoria generală a proprietății	120	32	88	16	16	-	E	4
F.01.O.003	Teoria actului juridic civil	150	40	110	24	16	-	E	5
S.01.O.004	Probleme actuale de dreptul familiei	150	40	110	24	16	-	E	5
S.01.O.005	Dreptul colectiv și individual al muncii	180	48	132	32	16	-	E	6
S.01.O.006	Izvoarele obligațiilor civile	180	48	132	32	16	-	E	6
	Total semestrul 1	900	240	660	144	96	-	6E	30
Anul I, semestrul 2									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		T o t a l	C o n t a c t d i r e c t	S t u d i u i n d i v i d u a l	C u r s	S e m i n a r	L a b o r a t o r		
F.02.O.007	Răspunderea juridică civilă	150	40	110	24	16	-	E	5
F.02.O.008	Garantarea executării obligațiilor	150	40	110	24	16	-	E	5
F.02.O.009	Instituții de drept procesual și execuțional civil	120	32	88	16	16	-	E	4
S.02.O.010	Drept internațional privat european	120	32	88	16	16	-	E	4
S.02.O.011	Probleme actuale de drept succesoral	120	32	88	16	16	-	E	4
S.02.O.012	Drept social european	120	32	88	16	16	-	E	4
S.02.A.013/ S.02.A.014	Dreptul european al societăților comerciale/ Dreptul european al contractelor	120	32	88	16	16	-	E	4
	Total semestrul 2	900	240	660	128	112	-	6E	30

Anul II, semestrul 3									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Conținut direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.03.O.015	Tendințe actuale în materia contractelor comerciale internaționale	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.O.016	Probleme actuale în materia contractelor civile	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.O.017	Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale	150	40	110	24	16	-	E	5
S.03.O.018 / S.03.O.019	Arbitrajul comercial/ Soluționarea extrajudiciară a litigiilor comerciale	150	40	110	24	16	-	E	5
P.03.O.020	Practica de specialitate	300	-	300	-	-	-	E	10
	Total semestrul 3	900	160	740	96	64	-	5E	30
Anul II, semestrul 4									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Conținut direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
TM.04.O.021	Teza de master (documentare, investigare, cercetare, redactare și susținere publică)	900	-	900	-	-	-	E	30
	Total semestrul 4	900	-	900	-	-	-	1E	30
Minimul curricular inițial pentru programul de studii <i>Managementul administrației publice</i> , ciclul II – studii superioare de master									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Conținut direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
1.	Teoria generală a dreptului	180	36	144	24	12	-	E	6
2.	Drept constituțional și instituții politice	180	36	144	24	12	-	E	6
3.	Introducere în dreptul civil	150	30	120	20	10	-	E	5
4.	Drept penal – partea generală I	150	30	120	20	10	-	E	5
5.	Modul: 1. Organele de ocrotire a ordinii de drept 2. Etica și integritatea profesională	120	24	96	20	4	-	E	4
6.	Dreptul muncii	120	24	96	16	8	-	E	4
	Total	900	180	720	124	56	-	6E	30

FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR
Anul I, semestrul 1

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Metodologia și etica cercetării
Codul cursului în programul de studii: F.01.O.001
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421.1 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe sociale și asistență socială
Număr de credite CTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:</p> <p><i>Metodologia și etica cercetării</i> este un curs universitar cu caracter interdisciplinar care se predă la anul I, în cadrul studiilor superioare de master. Cursul își propune familiarizarea masteranzilor cu problemele fundamentale ale epistemologiei, metodologiei și eticii cercetării științifice, orientarea către devotamentul față de adevărul științific, însușirea și aplicarea eficientă a principiilor și variatelor metode necesare pentru soluționarea problemelor științifice, formarea abilităților și deprinderilor de organizare a unei cercetări științifice (teoretice sau / și empirice), pentru elaborarea și susținerea unei teze de master la specializarea respectivă. Acest curs va contribui la dezvoltarea spiritului științific creativ, critic și constructiv, riguros și argumentativ atât în privința propriilor idei, cât și ale altora. Însușirea bazei metodologice a cercetării și respectarea principiilor eticii științifice îi va permite masterandului un comportament adecvat pentru a comunica eficient, în mod civilizată, cu alți cercetători și a manifesta competență în abordarea și soluționarea problemelor științifice în domeniu.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <p><i>La finalizarea studierii unității de curs și realizarea sarcinilor de învățare masterandul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● să utilizeze principalele metode științifice în cercetările cu conținut din domeniul științelor administrative; ● să identifice problema cercetării, să argumenteze actualitatea temei de cercetare, să precizeze obiectul concret al cercetării, să formuleze scopul și obiectivele cercetării, să descrie importanța teoretică, noutatea științifică și valoarea aplicativă a cercetării; ● să elaboreze un referat științific, să participe, cu un discurs, la o conferință științifică, să scrie

<p>o adnotare sau un articol și să le publice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să fie capabil a argumenta, obiectiv, imparțial și onest, opiniile și concluziile în aprecierea valorilor lucrărilor științifice (proprii sau ale altor persoane); • să elaboreze, la nivelul cerințelor, teza de master.
<p>Pre-rechizite: Pentru a însuși cu succes cursul <i>Metodologia și etica cercetării</i>, masteranzii trebuie să cunoască Filosofia, Dreptul administrativ I și II, Știința administrației, Dreptului constituțional, Logica, să poată lucra cu sursele bibliografice, să fie în stare să formuleze idei coerente și concluzii fundamentate, prin date factologice, norme de drept și raționamente valide (formal adevărate).</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Epistemologia, obiectul, structura și funcțiile metodologiei științifice 2. Nivelurile metodologice în știința contemporană 3. Formele cunoștințelor științifice contemporane 4. Metodele științifice generale 5. Formele de organizare a științei și etica cercetării științifice 6. Tehnologia cercetării și elaborarea lucrărilor științifice
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, seminarul, discuții, studiul bibliografiei, consultații (de grup și individuale), prezentări, conferințe.</p>
<p>Strategii de evaluare: prezentarea comunicărilor, teste, rezumate, comentarii, lucrări de control, examen final.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chelcea, S., <i>Metodologia elaborării unei lucrări științifice</i>, București, 2003. 2. Țapoc, V., Capcelea, V. <i>Cercetarea științifică: Manual pentru facultățile socioumanistice</i>, Chișinău: ARC, 2008. 3. Rădulescu, Mihaela Șt., <i>Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat</i>, ediția a 2-a revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011. 4. Țarălungă, V., Odinoakaia, I., Spatari, M. <i>Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de master</i>. Bălți: S. n., (Tipografia din Bălți), 2019. <p style="text-align: center;">Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aramă, E., Ciobanu, R.. <i>Metodologia dreptului. Sinteze pentru seminar</i>. Chișinău, 2011. 2. Elena A. <i>Repere metodologice pentru studierea și aplicarea dreptului</i>. Chișinău: CEP USM, 2009. 3. Штанько, В.И.. <i>Философия и методология науки. Учебное пособие для аспирантов и магистрантов естественнонаучных и технических вузов</i>. Харьков: ХНУРЭ, 2002. 4. Сырых, В.М. <i>История и методологи юридической науки: учебник</i>. М.: Норма: ИНФРА, 2012.

<p>FIȘA UNITĂȚII DE CURS Teoria generală a proprietății</p>
<p>Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.01.O.002</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 4</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1</p>

Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.

Teoria generală a proprietății reprezintă o unitate de curs de specialitate, inclusă în programul de pregătire a studenților specializării Instituții de drept privat - 90 și 120 credite - care are menirea să contribuie la dezvoltarea profesională a studenților, printr-o cunoaștere mai aprofundată a instituțiilor dreptului privat, în general, dar și a conceptului dreptului de proprietate, în particular.

Unitatea de curs Teoria generală a proprietății asigură studiul aspectelor controversate ale cadrului normativ ce reglementează regimul juridic al dreptului de proprietate publică și privată, modurile de dobândire a proprietății, drepturile reale limitate și încearcă să propună soluții concrete privind modificarea legislației civile la acest capitol, în vederea înlăturării curențelor strecurate în legislație.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele unității de curs studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării soluțiilor și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (patrimoniu, drepturi patrimoniale, posesiune, drept de proprietate, etc.) studiate în cadrul cursurilor de Introducere în dreptul civil, Teoria generală a obligațiilor, Drepturile reale, Dreptul familiei, Succesiuni, Drept internațional privat etc.

Unități de învățare:

1. Dreptul de proprietate. Noțiuni, conținut și caractere juridice
2. Dreptul de proprietate publică
3. Probleme privind dobândirea și înstrăinarea proprietății publice
4. Dreptul de proprietate privată
5. Dobândirea dreptului de proprietate privată
6. Controverse privind dobândirea proprietății prin uzucapiune
7. Pierderea dreptului de proprietate
8. Proprietatea comună
9. Apărarea dreptului de proprietate
10. Drepturile reale limitate

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie:

1. Adam I., *Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale*. Ediția 3, Editura C.H.Beck, București, 2013;
2. Baieș S., Roșca N., *Drept civil. Drepturile reale principale*, Tipografia Centrală, Chișinău, 2005;
3. Baeș S., Băieșu A., Cebotari V., Crețu I., Volcinschi V., *Dreptul Civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor*, Chișinău, Editura: Cartier juridic, 2005;
4. Beleiu Gh., *Drept civil roman. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Casa de Editură și Presă „Șansa”, București, 1992;
5. Băieșu A., ș.a., *Codul civil al Republicii Moldova*, Comentariu art.1-511, Tipografia Centrală, Chișinău, 2006.
6. Bîrsan C., *Drept Civil. Drepturile reale principale în reglementarea noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2015;
7. Chirică D., *Drept civil. Contracte speciale*, Editura Lumina Lex, București, 1997;
8. Cojocari E., *Drept Civil. Drepturi reale*, Bălți, tipogr. Biznes-Elita, 2003;
9. Cosmovici P., *Tratat de drept civil, Vol. 1. Partea generală*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1989 ;
10. Cantacuzino M. B., *Elementele dreptului civil*, Editura ALL EDUCAȚIONAL, București, 1998.
11. Dogaru I., Cercel S., *Drept civil. Teoria generală a drepturilor reale*, București, ALL BECK, 2003;
12. Eliescu M., Ciutacu F., *Drept civil*, București, Oscar Print, 1999;
13. Gionea V., *Curs de drept civil. Proprietatea și alte drepturi reale. Teoria generală a obligațiilor. Contracte speciale. Succesiuni*, Editura SCAIUL, București, 1996;
14. Hamangiu C., Rosetti-Bălănescu I., Băcoianu Al., *Tratat de drept civil roman*, vol. II, Editura ALL, București, 1998;
15. Hamangiu C., Rosetti-Bălănescu I., Băcoianu Al., *Tratat de drept civil român*, vol. III, Editura ALL, București, 1998;
16. Jora C., Ciutaru F., *Drept civil român. Drepturile reale. Note de curs. Modele de contracte. Modele de acțiuni*, Editura SIGMA, București, 2002;
17. Macovei D., Striblea M. S., *Drept civil. Contracte. Succesiuni*”, Editura JUNIMEA, Iași, 2000;
18. Stoica V., *Drept civil Drepturile reale principale*. Ediția 2. București, Editura: C.H.Beck, 2013;

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Teoria actului juridic civil

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: F.01.O.003

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul I

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Teoria actului juridic civil este o unitate de curs din programul de master Instituții de drept privat, care reprezintă o continuare și aprofundare a cunoștințelor din ramura dreptului civil. Avînd în vedere importanța deosebită a actului juridic civil în teoria și practica dreptului civil, se impune imperios un studiu amplu și multiaspectual al acestei materii. Scopul principal al cursului Teoria actului juridic civil îl constituie însușirea eficientă de către studenți a acestei instituții centrale ale dreptului civil, valorificînd în acest sens cadrul legal, abordările doctrinare și practica judiciară din domeniu.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen a sarcinilor profesionale în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să poată determina importanța actului juridic civil în contextul altor instituții de drept civil;
- să demonstreze capacitatea de utilizare a metodelor și instrumentelor de cercetare științifică în materia actului juridic civil;
- să demonstreze cunoașterea temeinică a instituției actului juridic civil prin capacitatea de a realiza analize critice ale teoriilor și conceptelor juridice, a prevederilor legale în materia actului juridic civil;
- să colecteze date relevante din practica dreptului civil pentru rezolvarea problemelor din domeniul actului juridic civil;
- să identifice imperfecțiunile cadrului legal de reglementare a instituției actului juridic civil în legislația Republicii Moldova în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*.

Competențe prelabile: Studentul trebuie să

- utilizeze adecvat conceptele, teoriile paradigmele și metodologiile din domeniul dreptului privat;
- aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului juridic;
- califice corect situațiile conform legislației naționale;
- interpreteze, coreleze și compare instituția actului juridic civil cu instituțiile similare ale legislațiilor altor stat.

Unități de învățare:

Noțiuni generale privind actul juridic civil

1. Noțiunea actului juridic civil
2. Locul actului juridic civil în sfera faptelor juridice în sens larg
3. Clasificarea actelor juridice civile

Condițiile actului juridic

1. Noțiunea și clasificarea condițiilor actului juridic civil
2. Capacitatea de a încheia actul juridic civil
3. Consimțămîntul
4. Obiectul actului juridic civil

5. Cauza actului juridic civil

6. Forma actului juridic civil

Modalitățile actului juridic civil

1. Noțiunea și utilitatea modalităților actului juridic civil

2. Termenul ca modalitate a actului juridic civil

3. Condiția ca modalitate a actului juridic civil

4. Sarcina ca modalitate a actului juridic civil

Efectele actului juridic civil

1. Definiția și reglementarea efectelor actului juridic civil

2. Determinarea efectelor actului juridic civil

3. Principiile efectelor actului juridic civil

4. Principiul forței obligatorii

5. Principiul relativității efectelor actului juridic civil

Ineficacitatea actului juridic civil

1. Conceptul ineficacității actului juridic civil

2. Clasificarea cauzelor de ineficacitate a actului juridic civil

Nulitatea actului juridic: noțiune, clasificare, delimitări

1. Definiția. Reglementarea și funcțiile nulității

2. Clasificarea nulităților actului juridic civil

3. Delimitarea nulității de alte cauze de ineficacitate a actului juridic civil

Cauzele și regimul juridic al nulității actului juridic civil

1. Cauzele de nulitate absolută.

2. Cauzele de nulitate relativă.

3. Regimul juridic al nulității absolute.

4. Regimul juridic al nulității relative.

Efectele nulității actului juridic civil

1. Definiția și reglementarea efectelor nulității

2. Enunțarea principiilor ce guvernează efectele nulității

3. Principiul retroactivității efectelor nulității

4. Principiul restabilirii situației anterioare

5. Principiul anulării actului subsecvent ca urmare a nulității actului inițial

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text etc.

Strategii de evaluare: evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Codul civil al Republicii Moldova nr. 133 din 15.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 66-75 din 01.03.2019
2. Boca S. Unele considerații privind nulitatea actelor de procedură civilă. În: Mat. conf. internaționale „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, București: UniversulJuridic. 2016, p. 330-344
3. Boca S. Conceptul ineficacității actului juridic în dreptul civil. În: Mat. conf. naționale cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, Bălți: Tipografia Foxtrot, 2016, p. 255-257
4. Boca S. Clasificarea cauzelor de ineficacitate a actului juridic civil. În: Mat. Conf. Naționale cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, Bălți: Tipografia Foxtrot, 2016, p. 257-258
5. Boca S. Unele considerații privind regimul juridic al nulității relative a actului juridic civil. În: Mat. conf. internaționale „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, București: UniversulJuridic. 2016, p. 204-214
6. Boca S. Câteva observații privind concepția Codului civil al Republicii Moldova asupra nulității actului juridic . În: Mat. conf. internaționale „160 ani de învățământ juridic ieșean ”, București: Hamangiu, 2015, p. 48-55
7. Boca S. Teoria inexistenței în contextul concepțiilor despre nulitatea actului juridic civil. În: Mat. Conf. naționale cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, Bălți: Tipografia Foxtrot, 2016, p. 249-251

8. Boca S. Conceptul căsătoriei putative în legislație și doctrina juridică. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, nr. 4, 2015, p. 98-107
9. Boca S. Unele considerații privind aplicarea principiului restitutio in integrum în materia efectelor nulității actului juridic civil. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, nr. 1, 2015, p. 34-45
10. Boca S. Aspecte de drept comparat privind reglementarea nulității actului juridic civil în noul Cod Civil al României și în Codul Civil al Republicii Moldova. În: Materialele Colocviului Internațional „Le nouveau Code civil roumain: Vu de l’interior – vu de l’exterieur”, vol. I, București: Editura Universității din București, 2014, p. 203-210
11. Boca S. Unele aspecte de drept material și procesual privind declararea nulității căsătoriei și efectele nulității acesteia. În: Mat. conf. internaționale „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, București: UniversulJuridic. 2016, p. 189-202
12. Boca S. Evoluția concepției despre nulitatea actului juridic civil. În: Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Seria Științe Juridice
13. Boca S. Unele considerații privind caracterul judiciar al nulității actului juridic civil. În: Mat. conf. internaționale „Executarea silită în reglementarea noului Cod de procedură civilă”, București: UniversulJuridic. 2012, p. 85-96
14. Boca S. Noțiunea și utilitatea modalităților actului juridic civil. În: Mat. conf. șt. internaționale „Considerații privind realitatea socio-juridică din Republica Moldova”, Bălți: Presa universitară bălțeană 2005, p. 36-41
15. Boca S. Unele reflecții privind reglementarea actelor juridic încheiate sub condiție în legislația civilă a Republicii Moldova. În: Mat. conf. șt. internaționale „Procesul de codificare în țările Europei de Sud-Est”, Chișinău: Pontos, 2007, p. 12-30
16. Boroș G., Anghelescu C. Curs de drept civil. Partea generală. București: Hamangiu, 2012
17. Reghini I., Diaconescu Ș., Vasilescu P. Introducere în dreptul civil. București: Hamangiu, 2013

Suplimentară:

1. Cosma D. Teoria generală a actului juridic civil. București: Ed. Științifică, 1969
2. Dogaru I. Drept civil român. Idei producătoare de efecte juridice. București: AL BECK, 2002
3. Florescu G. Nulitatea actului juridic civil. București: Hamangiu, 2008
4. Răducan G. Nulitatea actului juridic civil. București: Hamangi, 2009
5. Rudăreanu M. Nulitatea actului juridic civil. București: Ed. Fundației României de Mîine, 2004
6. Stoica L.C. Ineficacitatea actului juridic civil. Practica judiciară. Vol. I. Nulitatea. București: Hamangi, 2009
7. Vasilescu P. Relativitatea actului juridic civil. Repere pentru o nouă teorie a actului de drept privat. București: Rosetti, 2003

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Probleme actuale de dreptul familiei</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.004
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul I
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Probleme actuale de dreptul familiei este o unitate de curs de specialitate, inclusă în programul de pregătire a studenților specializării Instituții de drept privat - 90 și 120 credite - care are menirea să contribuie la dezvoltarea profesională a studenților, printr-o cunoaștere mai aprofundată a instituțiilor dreptului familiei. Unitatea de curs Probleme actuale de dreptul familiei asigură studiul aspectelor controversate ale cadrului juridic ce reglementează încheierea și efectele căsătoriei, încetarea, desfacerea și desființarea acesteia, filiația față de mamă și față de tată, procrearea medical asistată, adopția, ocrotirea părintească, obligația legală de întreținere etc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele unității de curs studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării soluțiilor și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și să aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (condiții de fond și formă la căsătorie, desființarea, desfacerea și încetarea căsătoriei, efectele personale și patrimoniale ale căsătoriei, filiația firească și adoptivă, protecția drepturilor copilului, obligația legală de întreținere etc.) studiate în cadrul cursurilor de Introducere în dreptul civil, Teoria generală a obligațiilor, Dreptul familiei, Succesiuni, Drept internațional privat, Drept procesual civil etc.

Unități de învățare:

- 1. Noțiunea de „viață de familie” din perspectiva dreptului european al drepturilor omului**
 - noțiunea de „viață de familie” prin prisma CEDO;
 - jurisprudența CEDO privind dreptul la căsătorie și dreptul de a întemeia o familie.
- 2. Concubinajul și parteneriatele înregistrate**
 - noțiunea de concubinaj și parteneriate înregistrate în diferite legislații;
 - valențele juridice ale concubinajului în legislația Republicii Moldova.
- 3. Controverse privind reglementarea condițiilor de fond, de formă și a impedimentelor la căsătorie**
 - probleme și soluții privind reglementarea condițiilor de fond;
 - probleme și soluții privind reglementarea momentului și a locului încheierii căsătoriei;
 - probleme și soluții privind reglementarea impedimentelor la căsătorie.
- 4. Probleme privind efectele căsătoriei ce vizează relațiile personale dintre soți**
 - controverse privind reglementarea efectelor personale ale căsătoriei;
 - controverse privind reglementarea capacității de exercițiu a soțului minor.
- 5. Reglementarea regimurilor matrimoniale în legislația Republicii Moldova**
 - probleme și soluții privind regimul legal al bunurilor soților;
 - probleme și soluții privind regimul contractual al bunurilor soților.

6. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor în legislația Republicii Moldova

- soțul supraviețuitor – moștenitor legal și testamentar;
- instituirea contractuală.

7. Modalitățile de desfacere a căsătoriei și efectele divorțului

- probleme și soluții privind reglementarea modurilor de desfacere a căsătoriei;
- probleme și soluții privind efectele divorțului.

8. Stabilirea filiației firești

- probleme și soluții privind stabilirea filiației față de mamă;
- probleme și soluții privind stabilirea filiației față de tată.

9. Filiația în cazul reproducerii umane asistate medical

- probleme și soluții privind filiația față de mamă în cazul RUAM;
- probleme și soluții privind filiația față de tată în cazul RUAM.

10. Reglementarea filiației adoptive

- probleme și soluții privind reglementarea condițiilor la adopție;
- probleme și soluții privind reglementarea efectelor adopției.

11. Asigurarea protecției drepturilor copilului

- noțiunea de „copil” în legislație și doctrină;
- mijloacele juridice de protecție a drepturilor copilului.

12. Executarea obligației legale de întreținere

- comparației între obligația legală și contractuală de întreținere;
- modurile de executare a obligației legale de întreținere.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

1. Avram M. Drept civil. Familia, Ediția a 3-a, Editura Hamangiu, București, 2022;
2. Avram M., Nicolescu C. Regimuri matrimoniale, Editura Hamangiu, București, 2010;
3. Bodoașcă T. Dreptul familiei. Curs universitar, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2015;
4. Duță C.R. Raporturile patrimoniale dintre soți la confluența dispozițiilor codului familiei și ale noului cod civil, Editura Universul Juridic, București, 2012;
5. Florian E., Pînzari V., Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova, Editura Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2006;
6. Florian E. Dreptul familiei, ediția a 6-a, Editura CH BECK, București, 2018;
7. Gheberta I.N. Nulitatea căsătoriei în dreptul român și comparat, Editura Universul Juridic, București, 2017;
8. Guțan S. Reproducerea umană asistată medical și filiația, Editura CH BECK, București, 2011;
9. Hageanu C.C. Dreptul familiei și actele de stare civilă. Ediția a 2. Editura Hamangiu, București, 2017;
10. Irinescu L. Curs de dreptul familiei, Editura Hamangiu, 2015;
11. Lupașcu D., Crăciunescu C.M. Dreptul familiei, ediția a III-a, Editura Universul Juridic, București, 2018;
12. Nicolescu C. Regimuri matrimoniale convenționale în sistemul Noului Cod civil român – abordare istorică, utilitaristă și comparativă, Editura Universul Juridic, București, 2012;
13. Pînzari V. Dreptul familiei. Curs universitar, Editura Universul Juridic, București, 2015;
14. Revista de Dreptul Familiei, Nr.1/2020; Nr.2/2020; Nr.1/2021; Nr.2/2021;
15. Vasilescu P. Regimuri matrimoniale. Partea generală, Editura Universul Juridic, București, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Dreptul colectiv și individual al muncii

Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.005

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421.1 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii</p> <p>Dreptul colectiv și individual al muncii reprezintă acea unitate de curs în cadrul căreia sunt analizate raporturile juridice colective și individuale de muncă ale salariaților. Așadar, această unitate de curs este focusată asupra deslușirii prevederilor legale privind activitatea de muncă a mai multor categorii de salariați, ea abordând diverse aspecte ale relațiilor de muncă, cum ar fi: negocierile colective; modul de perfectare a actelor de parteneriat social; procedura de încadrare în muncă; salarizarea; timpul de muncă și cel de odihnă; cazurile în care poate fi operată suspendarea sau încetarea contractului individual de muncă ș.a.</p> <p>În contextul celor menționate, trebuie să scoatem în relief faptul că dreptul muncii – ca instrument al politicii sociale și economice, al gestiunii diverselor categorii de unități – continuă să exercite o influență considerabilă asupra economiei naționale. Contribuie, de asemenea, la orientarea pieței muncii, influențează repartitia venitului național, dar obiectivul său esențial îl constituie protecția social-juridică a salariaților.</p> <p>Scopul unității de curs „Dreptul colectiv și individual al muncii” rezidă în oferirea informațiilor necesare și utile masteranzilor în vederea dezvoltării și aprofundării cunoștințelor și abilităților profesionale ale acestora în domeniul raporturilor colective și individuale de muncă.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor <i>de lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Studierea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs</p> <p><i>La finele programului de master, absolventul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz; - să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor <i>de lege ferenda</i>; - să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat; - să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt.
<p>Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (contract colectiv de muncă, convenție colectivă, contract individual de muncă, detașare, demisie, concediere, concedii anuale, concedii sociale etc.) studiate în cadrul unităților de curs: dreptul muncii și dreptul</p>

protecției sociale. Așadar, precondiții de curriculum sunt parcurgerea de către masterand a unităților de curs „Dreptul muncii” și „Dreptul protecției sociale” (prima unitate de curs fiind predată în anul III de studii, iar cea de-a doua – în anul IV de studii, conform Planului de învățământ, ciclul I (studii superioare de licență), specialitatea: 0421.1 Drept).

Teme de bază:

1. Parteneriatul social în sfera muncii.
2. Contractul colectiv de muncă și convenția colectivă.
3. Conflictul colectiv de muncă și procedura de tranșare a acestora.
4. Încheierea contractului individual de muncă.
5. Executarea contractului individual de muncă.
6. Modificarea contractului individual de muncă.
7. Suspendarea contractului individual de muncă.
8. Încetarea contractului individual de muncă.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie

A. Acte normative

1. Convențiile și recomandările Organizației Internaționale a Muncii la <https://www.ilo.org/global/standards/lang--en/index.htm>.
2. Carta Socială Europeană (revizuită), ratificată parțial de Parlamentul RM prin Legea nr. 484-XV din 28 septembrie 2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.10.2001, nr. 130.
3. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Parlamentul RM prin Hotărârea nr. 1298-XIII din 24.07.1997. În: Tratatul internațional, 1998, vol. 1, p. 341.
4. Constituția Republicii Moldova, adoptată de Parlamentul RM la 29 iulie 1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.08.1994, nr. 1.
5. Codul muncii al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.07.2003, nr. 159-162.
6. Legea RM nr. 186/2008 a securității și sănătății în muncă. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 05.08.2008, nr. 143-144.
7. Legea RM nr. 245/2006 „Privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 08.09.2006, nr. 142-145.
8. Legea RM nr. 976/2000 a patronatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 09.11.2000, nr. 141-143.
9. Legea RM nr. 1129/2000 a sindicatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 19.10.2000, nr. 130-132.
10. Legea RM nr. 847/2002 a salarizării. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 11.04.2002, nr. 50-52.
11. Hotărârea Guvernului RM nr. 743/2002 „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 20.06.2002, nr. 79-81.
12. Hotărârea Guvernului RM nr. 10/2012 „Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 13.01.2012, nr. 7-12.
13. Hotărârea Guvernului RM nr. 435/2007 „Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la acordarea unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.05.2007, nr. 60-63.
14. Convențiile colective încheiate la nivel național (convențiile generale) la <http://lex.justice.md>.

B. Practica judiciară

1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 9/2014 „Privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă” la <http://jurisprudenta.csj.md>.

C. Literatura de specialitate

1. Boișteanu E., Romandaș N. Dreptul muncii. Manual. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015.

2. Boișteanu E., Romandaș N., Păscăluță F. Ghidul specialistului în resurse umane. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.
3. Boișteanu E. Parteneriatul social în sfera muncii. Monografie. Chișinău: CEP USM, 2014.
4. Negru T., Scorțescu C. Dreptul muncii. Curs universitar. Chișinău: Labirint, 2010.
5. Țiclea Al., Georgescu L. Dreptul muncii. Curs universitar. Ed. a VI-a. București: Universul Juridic, 2019.
6. Ștefănescu I.T. Tratat teoretic și practic de drept al muncii. Ed. a IV-a, revizuită și adăugită. București: Universul Juridic, 2017.
7. Dima L. Dreptul muncii. București: C.H. Beck, 2017.
8. Țichindelean M. Dreptul colectiv al muncii. Curs universitar. București: Universul Juridic, 2015.
9. Gheorghe M. Dreptul individual al muncii. Curs universitar. București: Universul Juridic, 2015.
10. А.М. Лушников, М.В. Лушникова. Курс трудового права: Учебник: Том 1. Сущность трудового права и история его развития. Трудовые права в системе прав человека. Общая часть. – Москва: Статут, 2009.
11. А.М. Лушников, М.В. Лушникова. Курс трудового права: Учебник: Том 2. Коллективное трудовое право. Индивидуальное трудовое право. Процессуальное трудовое право. – Москва: Статут, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Izvoarele obligațiilor civile
Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.006
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. <p>Izvoarele obligațiilor civile reprezintă o unitate de curs de specialitate, inclusă în programul de pregătire a studenților specializării Instituții de drept privat - 90 și 120 credite - care are menirea să contribuie la dezvoltarea profesională a studenților, printr-o cunoaștere mai aprofundată a instituțiilor dreptului privat, în general, dar și a teoriei generale a obligațiilor, în particular.</p> <p>Unitatea de curs Izvoarele obligațiilor civile asigură studiul aspectelor controversate ale cadrului juridic ce reglementează actele și faptele juridice civile, în calitate de izvoare ale raporturilor obligaționale și încearcă să propună soluții concrete privind modificarea legislației civile la acest capitol, în vederea înlăturării carențelor strecurate în actele normative.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de</p>

dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele unității de curs studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării soluțiilor și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (noțiunea și clasificarea actelor juridice, condițiile de validitate și nulitatea acestora, noțiunea și clasificarea contractelor, încheierea și efectele contractelor, rezoluțiunea și rezilierea contractelor etc.) studiate în cadrul cursurilor de Introducere în dreptul civil, Teoria generală a obligațiilor, Dreptul familiei, Succesiuni, Drept internațional privat etc.

Unități de învățare:

1. Noțiunea și clasificarea izvoarelor obligațiilor

- noțiunea de obligație și noțiunea de izvor de obligații;
- clasificarea izvoarelor obligațiilor.

2. Contractul – izvor de obligații

- noțiunea și clasificarea contractelor;
- încheierea contractelor.

3. Efectele contractelor

- principiile care guvernează efectele contractului;
- interpretarea contractului.

4. Controverse privind reglementarea simulației în legislația Republicii Moldova

- noțiunea de simulație;
- felurile pe care le îmbracă simulația în practică.

5. Probleme privind efectele specifice ale contractelor sinalagmatic

- excepția de neexecutare a contractului;
- riscul contractului.

6. Rezoluțiunea contractelor

- delimitarea rezoluțiunii de alte cauze de ineficacitate a contractelor;
- efectele rezoluțiunii contractelor.

7. Actul unilateral – izvor de obligații în legislația Republicii Moldova

- caracteristica actului unilateral – izvor de obligații;
- cazuri de acte unilaterale – izvoare de obligații în legislația Republicii Moldova.

8. Faptul juridic licit – izvor de obligații în legislația Republicii Moldova

- gestiunea de afaceri – izvor de obligații;
- îmbogățirea fără justă cauză – izvor de obligații;
- plata nedatorată – izvor de obligații.

9. Răspunderea pentru fapta proprie – izvor de obligații în legislația Republicii Moldova

- noțiunea și reglementarea răspunderii civile pentru fapta proprie;
- condițiile răspunderii civile pentru fapta proprie.

10. Răspunderea pentru fapta altei persoane – izvor de obligații în legislația Republicii Moldova

- noțiunea și fundamentul răspunderii pentru fapta altei persoane;
- condițiile răspunderii pentru fapta altei persoane.

11. Răspunderea contractuală în legislația Republicii Moldova

- corelația între răspunderea delictuală și răspunderea contractuală;

<ul style="list-style-type: none"> - condițiile răspunderii contractuale. <p>12. Repararea prejudiciului</p> <ul style="list-style-type: none"> - principiile care guvernează repararea prejudiciului; - evaluarea prejudiciului.
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adam I. Drept civil. Obligațiile. Faptul juridic în reglementarea Noului Cod civil, Editura C.H.Beck, București, 2013; 2. Adam I. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ediția 2, Editura C.H.Beck, București, 2014; 3. Adam I. Tratat de drept civil. Obligațiile. Vol.I. Contractul, Editura C.H.Beck, București, 2017; 4. Baieș S. ș.a. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Chișinău, 2015; 5. Bodoașcă T. Nor, O-S. Teoria generală a obligațiilor, Editura Universul Juridic, București, 2011; 6. Buciuman A. Obligația naturală și obligația civilă. O abordare structurală. În: Revista română de drept privat, Nr.6/2015; 7. Buciuman A. Angajamentul unilateral. În: Revista Universul Juridic, Nr.5, mai 2016; 8. Daghie N. Izvoarele obligațiilor civile, Editura Universul Juridic, București, 2018; 9. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II, Editura ARC, Chișinău, 2005; 10. Ilie G-A Riscurile în contracte, Editura Universul Juridic, București, 2012; 11. Mangu F.I. Răspunderea civilă. Constantele răspunderii civile, Editura Universul Juridic, București, 2014; 12. Pop L., Popa I-F., Vidu S.I. Drept civil. Obligațiile, Editura Universul Juridic, București, 2020; 13. Popa I-F. Rezoluțiunea și rezilierea contractelor în Noul Cod civil, Editura Universul Juridic, București, 2012; 14. Tița-Nicolescu G. Noul Cod civil român. Controverse și certitudini pe marginea actului juridic unilateral. În: Revista Universul Juridic, Nr.4/2016; 15. Vasilescu P. Drept civil. Obligații. În reglementarea noului Cod civil, Editura Hamangiu, București, 2012; 16. Verdeș E.-C. Răspunderea juridică. Relația dintre răspunderea civilă delictuală și răspunderea penală, Editura Universul Juridic, București, 2011.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Răspunderea juridică civilă
Codul unității de curs în programul de studii: F 02.O.007
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul 1, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Răspunderea pentru fapta ilicită cauzatoare de prejudicii este o parte componentă a răspunderii sociale ce revine fiecărei persoane pentru faptele sale. Sfera răspunderii sociale este deosebit de largă și de cuprinzătoare. Ea include <i>răspunderea morală, răspunderea politică, răspunderea juridică</i>, precum și diferite alte modalități sub care, într-o forma sau alta, membrii societății sunt chemați să dea seama pentru modul în care se comportă în viața socială.</p> <p>Intre diferitele forme ale răspunderii sociale <i>pot exista interferențe</i> sau suprapuneri, <i>fără ca acestea să înlăture individualitatea fiecăreia</i>. De exemplu, o faptă care contravine unei norme sociale poate angaja, concomitent, atât răspunderea morală și răspunderea politică, cât și răspunderea juridică. Fiecare astfel de răspundere se va manifesta în formele sale specifice, care</p>

țin de individualitatea proprie. Toate, împreună, se înscriu în *marea categorie a răspunderii sociale*, răspundere care revine fiecărui membru al societății pentru faptele sale.

Dacă ne referim numai la răspunderea juridică, a cărei caracteristică esențială o constituie posibilitatea aplicării, în caz de nevoie, a constrângerii de stat, vom reține, de asemenea, marea diversitate sub care această răspundere se poate manifesta. Există o *răspundere civilă*, o *răspundere penală*, o *răspundere disciplinară*, o *răspundere administrativă*, precum și diferite alte modalități în care răspunderea juridică se poate manifesta potrivit specificului diferitelor ramuri ale dreptului.

Restrângând și mai mult cercetarea noastră, referindu-ne numai la răspunderea civilă, vom reține, ca o notă caracteristică a acesteia, faptul că ea se concretizează, *de regulă*, într-o *obligație de despăgubire*, ce constă într-o reparare a unui prejudiciu cauzat prin fapta ilicită. La rândul său, răspunderea civilă poate fi *delictuală* sau *contractuală*.

Uneori, răspunderea civilă poate să apară singură. Alteori, ea se poate cumula, *poate fi dublată* cu alte forme de răspundere juridică, de exemplu, cu răspunderea penală ori cu răspunderea administrativă sau disciplinara etc. În contextul acestui cumul de răspunderi, fiecare răspundere păstrează caracterul de sine stătător și va acționa în formele sale specifice.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (răspunderea juridică ca o formă a răspunderii sociale; drept subiectiv; apărarea drepturilor subiective; obligație civilă, raport delictual; contract; penalitate contractuală; creditor și debitor; prejudiciu și recuperarea prejudiciului; proces civil; acțiune civilă; etc.) studiate în cadrul cursurilor de drept civil (persoana

fizică și juridică; teoria generală a obligațiilor; contracte) și de drept procesual civil.

Teme de bază:

TEMA 1. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA RĂSPUNDERII CIVILE

1. Sediul reglementărilor juridice
2. Corelații cu alte forme de răspundere socială
3. Natura juridică a răspunderii civile
4. Funcțiile răspunderii civile
5. Formele răspunderii civile

TEMA 2. RĂSPUNDEREA CIVILĂ DELICTUALĂ

1. Considerații generale asupra răspunderii civile delictuale
2. Comparație între răspunderea civilă delictuală și alte feluri de răspundere juridică
 - 2.1. Precizări prealabile.
 - 2.2. Răspunderea civilă delictuală și răspunderea juridică penală
 - 2.3. Răspunderea civilă delictuală și cea contractuală

TEMA 3. CONDIȚIILE RĂSPUNDERII CIVILE DELICTUALE

- I. Prejudiciul
- II. Fapta ilicită
- III. Raportul de cauzalitate
- IV. Culpă
- V. Capacitatea delictuală

TEMA 4. CAZURILE CARE EXCLUD RĂSPUNDEREA CIVILĂ

1. Legitima apărare
2. Extrema necesitate
3. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege
4. Consimțământul persoanei vătămate
5. Exercițarea unui drept subiectiv
6. Forța majoră
7. Cazul fortuit
8. Fapta unei terțe persoane și fapta victime

TEMA 5. RĂSPUNDEREA COMITENTULUI PENTRU FAPTA PREPUSULUI

1. Considerații generale
2. Condițiile de operare a răspunderii
3. Acțiunea în regres
4. Fundamentarea răspunderii comitentului pentru prejudiciul cauzat de executant

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Albu I. Repararea prejudiciului cauzat prin vătămări corporale. – București: Ed. „Lumina Lex”, 1997; Barac L. Răspunderea și sancțiunea juridică. – București: Ed. „Lumina Lex”, 1997; Baieș S., Băieșu A., Cebotari V., Crețu I., Volcinschi V. Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. Vol.II. – Chișinău: Editura „Cartier juridic”, 2005; Bloșenco A. Răspunderea civilă delictuală. – Chișinău: Ed. „ARC”, 2002; Lipcanu E. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului. – București: Ed. „Lumina Lex”, 1999; Lupan E. Răspunderea civilă. – Cluj-Napoca: Ed. „Accent”, 2003 etc.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Garantarea executării obligațiilor

Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.008

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p>Datorită instabilității disciplinei contractuale a unor participanți la raporturile juridice civile, se impune imperios cunoașterea temeinică a mijloacelor juridice prevăzute de legislația civilă, prin intermediul cărora se realizează garantarea și apărarea drepturilor și intereselor participanților la circuitul civil.</p> <p>Necesitatea predării unității de curs <i>Garantarea executării obligațiilor</i> se explică și prin faptul că aceasta oferă studenților informații pertinente privind astfel de mijloace de garantare a executării obligațiilor, cum ar fi: gajul, fidejusiunea, clauza penală, arvuna, retenția ș.a., prevăzute de legislația civilă a Republicii Moldova. Existența acestor mijloace juridice oferă încredere părților contractante, garantându-le corectitudine în executarea obligațiilor contractuale.</p> <p>Scopul unității de curs este oferirea unei ample analize legale a mijloacelor de garantare a executării obligațiilor, precum și scoaterea în evidență a particularităților aplicării acestora în practică atât în Republica Moldova, cât și în alte state.</p> <p>Cunoștințele obținute în acest domeniu le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și să argumenteze punctul său de vedere asupra problemelor în cauză.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs.</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului <i>Garantarea executării obligațiilor</i> în cadrul altor unități de curs; - să analizeze legislația civilă în vigoare; - să evidențieze lacunele existente în Codul Civil al Republicii Moldova în materia mijloacelor de garantare a executării obligațiilor și să propună inițiative de modificare a acestora; - să soluționeze spețe în domeniul mijloacelor de garantare a executării obligațiilor aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul; - să dezvolte competențele obținute prin cursul de <i>Garantare a executării obligațiilor</i> în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.
<p>Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (circuit civil, creditor, debitor, drepturi și obligații contractuale, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Introducere în dreptul civil, Drepturi reale, Teoria generală a obligațiilor, Drept civil. Contracte etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>1. Noțiunea și sistemul mijloacelor de garantare a executării obligațiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea de mijloc de garantare a executării obligațiilor. • Clasificarea mijloacelor de garantare a executării obligațiilor. <p>2. Fidejusiunea ca mijloc de garanție personală a executării obligațiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea și caracterele juridice ale fidejusiunii.

- Condițiile privind persoana fidejursorului.
- Efectele fidejusiunii între fidejutor și creditor.
- Efectele fidejusiunii între fidejutor și debitor.
- Stingerea fidejusiunii.

3. Reglementarea juridică a gajului ca garanție reală a executării obligațiilor

- Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de gaj.
- Tipurile de gaj.
- Temeiul apariției gajului.
- Registrul gajului.
- Drepturile și obligațiile părților contractului de gaj.
- Exercițarea dreptului de gaj.
- Încetarea gajului.

4. Clauza penală ca mijloc de garantare a executării obligațiilor

- Noțiunea clauzei penale.
- Temeiul apariției clauzei penale.
- Tipurile clauzei penale.

5. Arvuna ca mijloc de garantare a executării obligațiilor

- Noțiunea arvunei.
- Funcțiile arvunei.
- Reținerea sau restituirea arvunei.

6. Dreptul de retenție ca mijloc de garantare a executării obligațiilor

- Noțiunea dreptului de retenție.
- Natura juridică a dreptului de retenție.
- Condițiile exercitării dreptului de retenție.
- Stingerea dreptului de retenție.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002 // Monitorul Oficial Nr.82-86 din 22.06.2003 (în vigoare din 12.06.2003).
2. Legea cu privire la gaj Nr.449-XV din 30 iulie 2001 // Monitorul Oficial Nr.120 din 02.10.2001.
3. Adam I. Drept civil. Obligațiile. Contractul, Ed. C.H. Beck, București, 2011.
4. Boroș G., Stănculescu L. Instituții de Drept civil în reglementarea noului Cod civil. Ed. Hamangiu, București, 2012.
5. Daghe N. Izvoarele obligațiilor civile. Editura Universul Juridic, București, 2018.
6. Dobrev D. Mijloace juridice de conservare a patrimoniului debitorului. Acțiunea revocatorie, acțiunea oblică, acțiunea directă. Ed. Hamangiu, București, 2018.
7. Florescu G. Nulitatea actului juridic civil. București: Hamangiu, 2008.
8. Găină Al.-M. Garanțiile reale mobiliare de executare a obligațiilor civile și comerciale. Ed. Universul Juridic, București, 2010.
9. Ioan M., Dumitrescu A.-D., Iorga I. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed. Universul Juridic, București, 2011.
10. Pop L., Popa I.F., Vidu S. Tratat elementar de drept civil. Obligațiile, Ed. Universul Juridic, București, 2012.
11. Prediger E.J. Introducere în studiul Dreptului civil. Ed. Hamangiu, București, 2011.
12. Romosan I.D. Drept civil. Obligații. Editura Hamangiu, 2018.
13. Smarandi L., Damian O., Duta C. Drept civil. Editura Universul Juridic, București, 2018.
1. Spataru M. Garantarea executării obligațiilor. Note de curs. USARB, FDȘS, Catedra de Drept, Bălți, 2015, 69 pag./ format tipărit/ <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/popup.jsp?seed=8920&element=0&selServer=0>.

14. Stătescu C., Bîrsan C. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, (ediția a IX-a), Ed.Universul Juridic, 2008.
15. Ungureanu O., Munteanu C. Drept civil. Partea generală. Editura Universul Juridic, București, 2017:
16. Vasilescu P. Drept civil. Obligații, Ed. Hamangiu, București, 2012.
17. Zamșa C. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor. Manual de seminar. Ed. C.H. Beck, București, 2010.
18. Сергеев А.П., Толстой Ю.К. Гражданское право. Часть 1. Москва: Изд-во «Проспект», 2001.
19. Суханов Е.А. Гражданское право: учебник для вузов. Т. 1. Москва: Изд-во «БЕК», 2000.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Instituții de drept procesual și execuțional civil</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.009
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Unitatea de curs Instituții de drept procesual și execuțional civil face parte din programul de master Instituții de drept privat, care reprezintă o continuare și aprofundare a cunoștințelor acumulate la ciclul I, studii superioare de licență, fiind direcționat spre studierea specificului relațiilor de drept privat, procesului civil și procesului de executare a hotărârilor judecătorești. Cursul are menirea de a scoate în evidență particularitățile procesului civil și de a contrapune sistemul de executare titlurilor executorii în scopul evidențierii avantajelor, dezavantajelor și carențelor în domeniu.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională. CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i> . CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. La finele unității de curs studentul va fi capabil: - Să aplice cunoștințele obținute pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz - Să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor europene și internaționale în domeniul dreptului muncii și protecției sociale evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv - Să interpreteze și să aplice prevederile cadrului normativ național din domeniul dreptului privat la situații de fapt

- Să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniu.
Competențe prelabile: Studentul trebuie să ... - utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul dreptului procesual civil și al dreptului execuțional civil; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic; - calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; - interpretarea, corelarea și compararea dreptului la acțiune reglementat de legislația națională cu reglementările similare ale altor legislații .
Unități de învățare:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Generalități și principiile procesului civil 2. Competența instanțelor judecătorești 3. Părțile procesului civil 4. Termenele de procedură 5. Procesul de judecată și probațiunea 6. Procedura contencioasă 7. Generalități privind executarea silită 8. Obiectivele executării silite 9. Contestarea actelor executorului judecătoresc
Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, rezolvarea spețelor, etc.
Bibliografie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Belei E. [et al.]. <i>Drept procesual civil: Partea generală</i>. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Lexon-Prim”), 2016; 2. Belei Elena, Budăi Nelea, Pruteanu Victor, Stratulat Gheorghe. <i>Comentariul Codului de Executare al Republicii Moldova. Cartea I Executarea hotărârilor cu caracter civil</i>. 2021. [online] Disponibil: https://rm.coe.int/comentariu-codul-de-executare-final/1680a2cf49 3. Bâcu A. <i>Drept procesual civil: Partea generală: curs univ</i>. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Prin-Caro”), 2013; 4. Boroi G., Stancu M. <i>Drept procesual civil</i>. București: Hamangiu, 2015; 5. Ciobanu V.M., Boroi G., Briciu T.C. <i>Drept procesual civil: curs selectiv: teste grilă</i>. București: C.H. Beck, 2011; 6. Deleanu I. <i>Tratat de procedură civilă. Vol. II</i>. București: Universul Juridic, 2013; 7. Leș I. <i>Tratat de drept procesual civil. Vol. 1</i>. București: Universul Juridic, 2014; 8. Oprina E. <i>Executarea silită în procesul civil</i>. București: Universul Juridic, 2010; 9. Prisac A. <i>Comentariul Codului de procedură civilă al Republicii Moldova</i>. Chișinău: Cartea Juridică, 2019; 10. Prisac A. <i>Drept procesual civil. Partea generală</i>. Chișinău: Cartier, 2013; Savva A., Tihon V. <i>Drept procesual civil (partea generală)</i>. Chișinău: Bons Offices, 2012.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept internațional privat european</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.O.010
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul 1, semestrul 2

Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.

Dreptul internațional privat, numit și conflict de legi, constă în norme juridice ce determină aceste tipuri de probleme: 1) ce instanță de stat are competență jurisdicțională în materii private ce au implicații transfrontaliere, 2) legislația cărui stat se aplică în aceste materii și 3) în ce condiții poate o hotărâre străină să fie recunoscută și executată în alt stat. Atributul european îi indică sursa. De departe cea mai importantă entitate ce adoptă normele DIP de pe continent este Uniunea Europeană.

Această parte a studiului din cadrul cursului de master intenționează să ofere o vedere de ansamblu a celui deal doilea tip de aspecte, de exemplu prevederile UE privind legea ce guvernează un anumit raport juridic, ce vor fi numite dispoziții în materie de conflict de legi, sau pur și simplu, dispoziții în materie de conflicte.

Problema legii aplicabile apare din cauza disparităților dintre normele de fond ce reglementează anumite aspecte în diferite sisteme de drept. Statele membre ale UE nu fac excepție. În domeniul materiilor contractuale și necontractuale diferențele dintre legislațiile naționale ale statelor membre pot cauza probleme afacerilor deoarece pot fi confundate în privința legislației conform căreia trebuie să funcționeze. S-a spus că acest lucru poate constitui un obstacol pentru buna funcționare a pieței interne. Vindecarea acestei probleme determină predictibilitatea ameliorată a rezultatelor litigiilor, certitudine în privința legii aplicabile și libera circulație a hotărârilor. Acest lucru poate fi realizat dacă dispozițiile în materie de conflict de legi din statele membre ar desemna același drept național indiferent de statul în care este situată instanța sesizată cu o cauză. Deoarece dispozițiile privind competența judiciară europeană în materiile contractuale și necontractuale permit alegerea între două sau mai multe instanțe de judecată, trebuie găsită o soluție prin intermediul dispozițiilor cu privire la conflict unificate. Altfel, cetățenii sunt încurajați să se angajeze în alegerea celei mai convenabile instanțe, de exemplu alegerea instanțelor unui stat membru mai degrabă decât ale altuia doar pentru că dreptul (internațional privat) este mai favorabil acolo.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de

<p>învățare, cercetare și de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat; - să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt; - să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.
<p>Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (element de extraneitate; conflicte de legi; norme conflictuale; legea aplicabilă; drept conflictual; drept uniform; drept comunitar; drept instituțional european etc.) studiate în cadrul cursurilor de drept civil; dreptul familiei; drept comercial; drept procesual civil; drept internațional privat etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Partea I Legea aplicabilă obligațiilor contractuale și necontractuale și obținerea de informații privind legislația străină</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere 2. Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului și Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Regulamentul Roma I) 3. Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Regulamentul Roma II) 4. Obținerea conținutului legii străine <p>Partea a II-a Competența jurisdicțională, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (Regulamentul Bruxelles I) și aspecte privind Convenția de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială și jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a UE 6. Propunerea de revizuire a Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială 7. Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate, inclusiv cazuri practice 8. Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului european și al Consiliului din 12 decembrie 2006 privind instituirea procedurii europene a somației de plată și jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a UE, inclusiv cazuri practice 9. Regulamentul (CE) nr.1393/2007 al Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și legătura lui cu Regulamentul (CE) nr. 44/2001, Regulamentul (CE) nr. 805/2004 și Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 10. Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, inclusiv cazuri practice 11. Proiect de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a ordonanței asigurătorii europene de indisponibilizare a conturilor bancare în vederea facilitării recuperării transfrontaliere a debitelor în materie civilă și comercială
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.</p>

Bibliografie selectivă:

1. Antonescu Mădălina-Virginia, Regimul juridic al străinilor în România. Străinul persoană fizică, Editura All Beck, 2001;
 2. Audit B., Droit international privé, 2e édition, Economica, Paris, 1997;
 3. Babără V., Drept internațional privat, Tipografia „ElanPoligraf.”, ed.4, Chișinău, 2013.
 4. Băieșu V. și Căpățână I., Dreptul internațional privat – note de curs, Editura Garuda-Art, Chișinău, 2000;
 5. Bolintineanu Al., Năstase A., Aurescu B, Drept internațional contemporan, București, All Beck, 2002;
 6. Borrás Alegria, Campos Julio D. Gonzales, La loi nationale à l'heure de la réforme du droit international privé espagnol, în Le droit international privé: esprit et méthodes, Dalloz, 2005;
 7. Cojocaru V., Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă în Republica Moldova, CEP, Chișinău, 2007.
 8. Dariescu C., Fundamentele dreptului internațional privat, Ed.Universul Juridic,2013;
 9. Deleanu S., Dreptul internațional privat, Ed. Universul juridic, 2013;
 10. Diaconu Nicoleta, Regimul juridic al persoanei fizice în dreptul internațional privat român, Editura Sylvi, București, 2004;
 11. Dutuit Bernard, Droit international privé suisse. Commentaire de la loi fédérale du 18 décembre 1987, 4e édition revue et augmentée, Helbing&Lichtenhahn, 2005 ;
 12. Filipescu I.P., Tratat de drept internațional privat, Regia Autonomă Monitorul Oficial, București, 2004;
 13. Mayer Pierre, Heuzé Vincent, Droit international privé, 8 édition, Montchrestien, 2004 ;
 14. Popescu Tudor R., Drept internațional privat, Editura ROMFEL, București, 1994;
 15. Predescu Bianca Maria Carmen, Fundamentele normelor conflictuale, București, 2001;
 16. Sitaru Dragoș-Alexandru, Drept internațional privat. Partea generală. Partea specială, Ed.C.H.Beck, București, 2013;
 17. Zilberstein S., Procesul civil internațional, Editura „Lumina Lex”, București, 1994;
- http://www.euroavocatura.ro/stiri/10033/Ghid_practic_privind_dreptul_international_privat_europe_an
<http://old.just.ro/LinkClick.aspx?fileticket=Hwm8stiD59w%3D&tabid=2285>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Pobleme actuale de drept succesoral

Codul unității de curs în programul de studii: S02.O.011

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul 1, semestrul 2

Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.

Dreptul civil este cel mai voluminos și detaliat curs în materie de drept privat în Republica Moldova. Codul civil având putere de lege organică, reglementează statutul persoanelor, proprietatea, obligațiile, moștenirea și dreptul internațional privat.

Actualitatea disciplinei este justificată de situația în care prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 519 din 3 decembrie 2013 (cu modificările și completările ulterioare) a fost creat Grupul de lucru pentru modificarea și completarea Codului civil. Acesta cuprinde diverși specialiști ai dreptului atât teoreticieni cât și practicieni – profesori universitari, judecători, notari, avocați, precum și funcționari ai Ministerului Justiției. Grupul de lucru și-a desfășurat activitatea permanent în perioada decembrie 2013 – aprilie 2017, cuprinzând peste 70 de ședințe, pe lângă multiplele ședințe ale diferitor subgrupuri de discuție. Grupul de lucru, în comun cu Ministerul Justiției, a elaborat proiectul modificărilor și completărilor la Codul civil, precum și la alte acte legislative conexe. Proiectul modificărilor și completărilor Codului civil reprezintă un important pas înainte și un efort de amploare pe calea modernizării infrastructurii juridice naționale și aducerea acesteia în linia celor mai moderne reglementări utilizate pe plan internațional, totodată ținând cont de problemele interpretării și aplicării redacției actuale a Codului civil.

În acest scop, urmează a se face studiu comparat cu ultimele evoluții legislative pe plan internațional și european și în special:

a) Proiectul Cadrului Comun de Referință (*Draft Common Frame of Reference*) al Uniunii Europene, dezvoltat de mediul academic din Europa, publicat în 2008;

b) Codul civil german;

c) Codul civil francez, inclusiv modificările operate prin Ordonanța nr. 2016-131 din 10 februarie 2016 de reformare a dreptului contractelor, a regimului general și a probei obligațiilor (*Ordonnance n° 2016-131 du 10 février 2016 portant réforme du droit des contrats, du régime général et de la preuve des obligations*);

d) Codul civil al Italiei; al Olandei; legile de drept privat ale Estoniei; noile coduri civile ale Cehiei (2014), Ungariei (2014), al Argentinei (2015);

e) noul Cod civil al României în vigoare din 1 octombrie 2011;

f) Codul civil al Federației Ruse, cu modificările operate prin reforma pusă în aplicare între anii 2013 și 2015;

g) dreptul european – în special directivele în materie de drept privat și al protecției consumatorilor. De asemenea, s-a luat în cont Proiectul de Regulament al Parlamentului european și al Consiliului privind Legislația europeană comună în materie de vânzare (*Common European Sales Law Regulation - CESL*), care însă nu a fost adoptat la nivel de UE.

Scopul Proiectului este de a moderniza dreptul privat al Republicii Moldova, conform ultimelor tendințe europene și internaționale în materie, de a face legislația civilă mai exactă și mai previzibilă, de a reglementa mai bine drepturile personalității și limitele acestora, de a proteja mai bine valabilitatea contractelor, de a responsabiliza administratorii persoanelor juridice de drept privat etc.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de

învățare, cercetare și de muncă;

- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (drept civil; drept subiectiv; patrimoniu; proprietate privată și proprietate publică; persoană fizică; persoană juridică; capacitate civilă; testament; moștenire legală; certificatul de moștenitor etc.) studiate în cadrul cursurilor de drept civil (persoana fizică și juridică; drepturile reale; teoria generală a obligațiilor; contracte) și de drept procesual civil etc.

Teme de bază:

1. Noțiunea și felurile moștenirii. Studiu comparat.
 18. Noțiunea moștenirii;
 19. Felurile moștenirii;
2. Deschiderea succesiunii. momentul și locul deschiderii succesiunii. Reglementări actuale și tendințe în reglementări.
3. Condițiile prevăzute de lege pentru a moșteni. Studiu comparat
 - Capacitatea succesorală;
 - Vocația succesorală;
4. Moștenirea testamentară. Testamentul în viziunea propunerilor de *lege ferenda*. Studiu comparat.
 - Noțiunea și caracterele juridice ale testamentului;
 - Formele testamentului;
 - Dispoziții testamentare;
 - Modificarea, revocarea, caducitatea și nulitatea testamentului;
 - Executarea testamentului;
 - Legatul.
5. Moștenirea legală. Clasele de moștenitori – tendințe în reglementare.
 - Clasele de moștenitori;
 - Reprezentarea succesorală;
 - Rezerva succesorală.
6. Opțiunea succesorală. Opțiunea succesorală – propuneri de *lege ferenda*.
 1. Acceptarea moștenirii;
 2. Renunțarea la moștenirea.
7. Responsabilitatea moștenitorilor de pasivul succesoral.
8. Confirmarea dreptului la moștenire și împărțirea moștenirii.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

1. A. Bloșenco. Drept civil: Parte specială. Ed. Norma, Chișinău 2003.
2. A. Pascari. Comentariul codului civil al Republicii Moldova. Vol. II, Editura - Arc, Chișinău 2006.
3. Bocșan M.D. Testamentul. Evoluția succesiunii testamentare în dreptul roman. Ed. Lumina Lex, București 2000.
4. Cantacuzino Matei B. Elementele dreptului civil. Ed. All Educațional, București 1998.
5. C. Hamangiu, I. Rosseti-Băicoianu. Tratat de drept civil român. Vol. III, Ed. ALL BECK, București 1998.
6. D. Chirică. Drept civil. Succesiuni și testamente. Ed. Rosseti, București 2003.
7. D. Macovei. Succesiuni Drept civil. Ed. Ankarom, Iași 2002.
8. D. Florescu. Drept civil succesiuni. Ed. Lumina Lex, București 2001.
9. E. Safta-Romano. Dreptul la moștenire. Doctrină și jurisprudență. Vol. I, Ed. Graphix, Iași 1995.

10. E. Cojocari, V. Cojocari. Drept civil (Partea general și partea specială). Întrebări și răspunsuri, Ediția I-a, Ed. Buissines-Elita, Chișinău 2004.
11. E. Constantinescu. Notariatul. Ed.Pontos, Chișinău 2001;
12. E. Aramă. Istoria dreptului românesc. Ed. Carter Juridic, Chișinău 1996.
13. E. Cernea, E. Molcuț. Istoria statului și dreptului românesc. Ed. Press Mihaela S.R.L., București 1999.
14. Francisk Deak. Tratat de drept succesoral, Ediția a II-a, actualizată și completată. Ed. Universul Juridic, București 2002.
15. Gh. Beliu. Drept civil roman. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil. Ed. Șansa, București 1993.
16. Gh. Chibac, A. Băieșu, A. Rotari, O. Efrim. Drept civil. Contracte speciale. Ediția a II-a, vol. III, Ed. "Cartier Juridic", Chișinău 2005.
17. Gh. Chibac, A. Băieșu, A. Rotari, O. Efrim. Drept civil Contracte și succesiuni Ediția a III-a revăzută și completată Vol.3. Ed.Cartier Juridic 2010.
18. I.Adam, A.Rusu. Drept civil. Succesiuni. Curs universitar. Ed.All Beck, București 2003.
19. I.Dogaru. Drept civil. Succesiunile. Ed. All Beck, București 2003.
20. I.Bantuș, M.Bantuș. Istoria statului și dreptului în Republica Moldova. Tipografia Reclama, Chișinău 2001.
21. I.P.Marcu. Istoria dreptului românesc. Ed. Lumina Lex, București 1997
22. Stănciulescu. Drept civil. Dreptul la moștenire, Ed. Atlas Lex, București 1996.
23. Nichitiuc P. Dreptul succesoral al RSS Moldovenești, Ed. Cartea Moldovenească, Chișinău 1973.
24. R.Petrescu. Drept succesoral. Moștenirea. Devoluțiunea și împărțeala., Ed. A II-a revăzută și adăugită, Ed. Oscar Print, București 2003.
25. S.Băieșu. N.Roșca. Drept civil. Partea general. Persoana fizică. Persoana juridică. Ediția a II-a, Ed. Tipografia centrală, Chișinău 2005.
26. Turuianu C. Probleme speciale de drept civil. Ed. Fundației România de mâine, București 2000.
27. Лупашку З. История ромынского государства и права. Изд. Cartdidact, Кишинэу, 2003
28. Бондарев Н.И., Ильина Т.Н. Шимелевич С.Я. Удостоверение и исполнение завещаний, Изд. Юридическая литература, Москва, 1965
29. Бондарев Н.И., Зидинова Э.Б. Завещания приравненные к нотариальным и их исполнение, Изд. Юридическая литература, Москва, 1975
30. Эйдинова Э.Б. Наследование по закону завещанию, Изд. Юридическая литература, Москва, 1985.
31. Bănărescu Iulia. *Aspecte generale privind noțiunea, caracterele juridice și conținutul testamentului*. În: Revista Națională de Drept, (Chișinău), nr.6 2006, p.79-82 . – categoria C
32. Bănărescu Iulia. *Felurile moștenirii. Coexistența moștenirii legale cu cea testamentară*. În: Revista Națională de Drept, Chișinău 2006, nr.11, p.63-65. – categoria C.
33. Bănărescu Iulia. *Forma testamentului conform Codului civil al Republicii Moldova*. În: Analele Științifice ale USM. Ediție jubiliară. Seria „Științe socioumaniste”. Vol.1. Chișinău, 2006, p.278-290.
34. Bănărescu Iulia. *Condițiile de validitate a testamentului. Condițiile generale de formă a testamentului*. În: Analele Științifice ale USM. Ediție jubiliară. Seria „Științe socioumaniste”. Vol.1. Chișinău, 2006, p.291- 300.
35. Bănărescu Iulia. *Modificarea, revocarea, caducitatea și nulitatea testamentului*. În: Revista Națională de Drept (Chișinău) nr.8 2007, p.75- 78. – categoria C.
36. Bănărescu Iulia. *Clasificarea legatelor*. În: Revista „Studia Universitatis” Seria „Științe sociale” (Chișinău), 2008, nr.1 p.33-40.
37. Bănărescu Iulia. „ *Fundamentul dreptului de moștenire și teoriile doctrinare*”. În: Studii juridice în onoarea prof. univ. dr. Gheorghe Chibac. Ediție Specială. Chișinău CEP USM, 2013, p.51-62.
38. Drept civil: Partea specială: Scheme, spețe, teste/ colectiv de aut.: Bănărescu Iulia, Brumă Sorin, Chelaru Oleg (et al.) sub red.: Gheorghe Chibac, Sergiu Baieș; Univ. de Stat din Moldova, Fac. de Drept, Catedra Drept Civil.

Codul unității de curs în programul de studii: S.02.O.012
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Unitatea de curs Drept social european face parte din programul de master Instituții de drept privat, care reprezintă o continuare și aprofundare a cunoștințelor acumulate la ciclul I, studii superioare de licență, fiind direcționat spre studierea specificului relațiilor de drept privat. Cursul are menirea de a scoate în evidență particularitățile sistemelor de protecție socială europene și de a contrapune sistemul național de protecție socială în scopul evidențierii avantajelor, dezavantajelor și curenților în domeniu.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Studierea și adaptarea experienței sistemelor de drept al UE la condițiile mediului intern de funcționare.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs. La finele unității de curs studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să aplice cunoștințele obținute pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz - Să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor europene și internaționale în domeniul dreptului muncii și protecției sociale evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv - Să interpreteze și să aplice prevederile cadrului normativ național din domeniul dreptului privat la situații de fapt - Să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniu.
<p>Competențe prelabile: Studentul trebuie să ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului muncii și al protecției sociale; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic; - calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; - interpretarea, corelarea și compararea conținutului drepturilor la muncă și asistență socială reglementate de legislația națională cu reglementările similare ale altor legislații .
<p style="text-align: center;">Unități de învățare:</p> <p>Caracteristica generală a dreptului social european Definiția și obiectul dreptului social european</p>

Izvoarele și principiile dreptului social european

Protecția drepturilor la muncă și securitate socială la nivel internațional universal

Asigurarea dreptului la muncă și securitate socială în cadrul Organizației Internaționale a Muncii
Drepturile fundamentale la muncă în dreptul internațional

Cadrul normativ și instituțional al Consiliului Europei în domeniul social

Cadrul normativ al Consiliului Europei în domeniul social

Conținutul drepturilor recunoscute de Carta socială europeană revizuită și mecanismele de protecție a dreptului la muncă și securitate socială în cadrul Consiliului Europei

Protecția dreptului la muncă și securitate socială în cadrul Uniunii Europene

Politica socială a Uniunii Europene: cadru normativ, competențe, domenii de aplicare

Actorii instituționali ai poliicii sociale în Uniunea Europeană

Libera circulație a forței de muncă în Uniune Europeană

Politica Uniunii Europene de ocupare a forței de muncă. Coordonarea politicilor de ocupare a forței de muncă în Uniunea Europeană

Flexisecurizarea muncii în viziunea Uniunii Europene

Relațiile individuale și colective de muncă în contextul dreptului social European

Reglementarea relațiilor individuale de muncă la nivelul Uniunii Europene

Drepturile lucrătorilor și organizarea muncii

Sănătatea și siguranța la locul de muncă

Relațiile colective de muncă în dreptul Uniunii Europene

Dialogul social European: interprofesional și sectorial

Informarea, consultarea și participarea lucrătorilor

Protecția socială în contextul dreptului social European

Coordonarea sistemelor de securitate socială în cadrul Uniunii Europene

Sistemul de pensii complementare

Măsuri sociale pentru grupuri-țintă: persoane cu dizabilități și persoane vîrstnice

Incluziunea socială și lupta contra sărăciei

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

1. Ancheș Diana-Ionela, Mediarea în viața social-politică, Ed. Universitară, București, 2010
3. Anechitoae Constantin, Dreptul Muncii și Securității Sociale, Curs universitar, Ed. Pro Universitaria, București, 2013
6. Chipea Lavinia Onica, Dreptul securității sociale, Curs universitar, Ed. Pro Universitaria, București, 2014
7. Costea Claudia Ana Moarcaș, Dreptul securității sociale, Ed. C.h. Beck, București, 2013
8. Dima Luminița, Dreptul securității sociale, Ed. C.H. Beck, București, 2012
9. Dorneanu Valer, Dialogul social, Ed. Lumina Lex, București, 2005
10. Fuerea Augustin – Instituțiile Uniunii Europene, Ed. Universul Juridic, 2006
12. Moarcăș Costea Claudia-Ana – Instrumente de coordonare a sistemelor de securitate socială, Ed. C.H. Beck, 2011
13. Moarcăș Costea Claudia-Ana – Drepturile sociale ale lucrătorilor migranți, Ed. C.H. Beck, 2011
14. Onica-Chipea Lavinia, Dreptul muncii, Curs universitar, Ed. Pro Universitaria, București, 2013
16. Popescu Andrei, „Dreptul internațional al muncii”, Editura Holding Reporter. - București, 1998
17. Popescu Andrei – Dreptul internațional și european al muncii, Ediția a doua, Ed. CH. Beck, 2008
18. Popescu Radu Răzvan, Dreptul muncii, ediția a III-a, revăzută și adăugită, Universul Juridic, București, 2013
19. Popoviciu Adrian-Claudiu, Lucrătorul în dreptul european, Ed. C.H.Beck, București, 2014
22. Ștefănescu I.T., Tratat teoretic și practic de drept al muncii, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Universul Juridic, București, 2014
25. Ștefănescu Ion Traian, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, Editura Universul Juridic,

București, 2017

26. Țiclea Alexandru, *Tratat de Dreptul Muncii, Legislație. Doctrină. Jurisprudență*, Ediția a VIII-a revăzută și adăugită, Universul Juridic, București, 2014

27. Țiclea Alexandru, *Tratat de dreptul muncii*, Editura Universul Juridic, București, 2016

29. Țiclea Alexandru, Georgescu Laura, *Dreptul muncii Curs universitar*, Editura Universul juridic, București, 2019

30. Țiclea Alexandru, *Dreptul securității sociale. Curs universitar*, Editura Universul juridic, București, 2019

31. Țiclea Alexandru, *Tratat de dreptul muncii*, ed. a V-a revizuită, Ed. Universul Juridic, București, 2011

32. Țiclea Al., Georgescu, Laura, *Dreptul securității sociale, Curs universitar*, Ediția a V-a revăzută și adăugită, Universul Juridic, București, 2014

33. Ținca Ovidiu, „Observații referitoare la unele clauze specifice din Contractul Individual de muncă”, *Revista Română de Dreptul Muncii*, nr. 4/2008

34. Voiculescu Nicolae, *Drept social european*, Universul Juridic, București, 2014

35. Zăpârțan Liviu-Petru, *Reflecții despre Europa unită*, Ed. Eikon, Cluj –Napoca, 2011

36. Zăpârțan Liviu-Petru, *Negocierile în viața social-politică*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2007.

37. Zăpârțan Liviu-Petru, *Construcția europeană*, Ed. Imprimeria de Vest, Oradea, 2000

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Dreptul european al societăților comerciale

Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.013

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul 1, semestrul II

Titularul unității de curs:

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Scopul unității de curs este de a înțelege rațiunea construcției europene, asimilarea noțiunilor de bază din cadrul dreptului societar european, cunoașterea și înțelegerea mecanismului acțiunii europene de creare a Pieței unice.

Piața unica presupune, între altele, și posibilitatea creării de societăți comerciale care să poată acționa la nivel european în același mod ca în propria țară și asigurarea unui mediu de afaceri concurențial fără distorsiuni.

Pentru funcționarea eficientă a Pieței unice sunt necesare norme legale eficiente la nivel european inclusiv în domeniul societăților comerciale. Acest lucru se poate realiza numai prin eliminarea disparităților naționale ce țin de legislația societăților comerciale și stabilirea unui set de cerințe minime ce trebuie îndeplinite de societățile comerciale aflate sub jurisdicția statelor membre. În plus, este necesară asigurarea în toate statele membre a unui anumit nivel de protecție a persoanelor aflate în relații de afaceri cu societățile comerciale.

În acest context, accentul va fi pus asupra explicării poziției, rolului și activității societăților comerciale în cadrul Pieței Unice, analiza și calificarea normelor de drept european, corelarea cunoștințelor teoretice cu aptitudinea de a le aplica în practică.

Un rol important îl va avea înțelegerea importanței materiei pentru asigurarea respectării celor patru libertăți fundamentale, inclusiv cunoașterea și explicarea importanței armonizării legislațiilor statelor membre al UE în domeniul societăților comerciale.

Analiza jurisprudenței CJUE în domeniul societăților comerciale se impune pentru a crea aptitudinea de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, inclusiv corelarea normelor generale cu normele speciale, corelarea normelor de drept civil cu cele de drept comercial, comercial internațional, procesual civil, internațional privat, european.

Dreptul european al societăților comerciale se impune a fi cunoscut și studiat în R. Moldova de către studenții la Masterat Instituții de drept privat, în contextul politicii actuale de integrare a R. Moldova în UE și a statutului de țară asociată cu UE. Astfel, cunoașterea dreptului societar european ar asigura cunoștințe utile atât din prisma dreptului comparat, cât și din prisma racordării legislației R. Moldova la acquis-ul comunitar.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de *Drept European al Societăților Comerciale* în cadrul altor unități de curs;
- să explice importanța armonizării legislațiilor statelor membre ale UE în domeniul societăților;
- să explice și să compare soluțiile practice cu cele doctrinare propuse în materia dreptului societar european;
- să identifice soluțiile corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul societar european, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să înțeleagă și să evidențieze poziția, rolul și activitățile societăților comerciale în funcționarea celor 4 libertăți fundamentale în Piața Unică a UE;
- să dezvolte competențele obținute prin cursul de *Drept European al Societăților Comerciale* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (acquis comunitar, libertățile de circulație, instituții ale Uniunii Europene, societățile comerciale ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Drept Comercial, Drept European Instituțional, Drept European al Afacerilor, Drept Internațional Privat, Drept Comercial Internațional etc.

Teme de bază:

1. Considerații generale privind societățile comerciale europene

• Contribuția libertăților fundamentale de circulație la europeanizarea dreptului societăților comerciale.

- Competențele Uniunii Europene în materia societăților comerciale.
- Creații societare europene (comunitare).

2. Acquis-ul comunitar în domeniul dreptului societăților comerciale

- Prima Directivă, nr. 68/151/CEE.
- Directiva a II-a, nr. 77/91/CEE .
- Directiva a III-a, nr. 78/855/CEE.
- Directiva a IV-a, nr. 78/660/CEE.
- Directiva a VI-a, nr. 82/891/CEE.
- Directiva a VII-a, nr. 83/349/CEE.
- Directiva a XI-a, nr. 89/666/CEE.
- Directiva a XII-a, nr. 89/667/CEE.
- Directiva nr. 2005/56/CE.
- Directiva nr. 2006/43/CE.

• Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale

3. Condiții privind înființarea, organizarea și funcționarea societăților comerciale

- Procedura de înființare a societăților comerciale la nivel european
 - Cerințele de publicitate pentru înființarea unei societăți de capitaluri
 - Funcționarea societăților comerciale
 - Administrarea societăților comerciale
 - Procedura de restructurare a societăților comerciale
4. **Condiții privind societățile comerciale de dimensiune comunitară**
- Societas Europaea (SE)
 - Asocieri Cooperatiste Europene (SCE)
 - Grupul de interes economic (G.I.E.) și Grupul european de interes economic (G.E.I.E.)
 - Structuri suprasocietare: Grupurile de societăți
 - Excepțiile de la domeniul material de aplicare al Directivei 2011/83/UE
 - Domeniul personal de aplicare al Directivei Directivei 2011/83/UE
5. **Accesul societăților comerciale la libertatea de stabilire și de prestare a serviciilor**
- Dreptul de acces al societăților la libertatea de stabilire și prestare a serviciilor
 - Libertatea societăților de a avea un sediu principal și unul secundar
 - Libertatea societăților de a presta servicii
 - Principiile de interpretare a directivelor cu privire la dreptul societăților comerciale
6. **Statutul juridic al societăților comerciale în statele membre UE**
- Constituirea societăților comerciale
 - Organizarea și funcționarea societăților comerciale
 - Sistemele de administrare a societăților comerciale
 - Fuziunea și divizarea societăților comerciale
 - Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

1. CRAIG P., DE BURCA G.. *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudența, doctrină*, editia a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2009.
2. CAZACU V., *Libera circulație a persoanelor în UE: considerații privind cetățenii extra comunitari*, în Revista Română de Executare Silită, nr. 1, 2009.
3. CRISTIAN GH., *Drept comercial european*, Ed. C.H.Beck, București, 2009.
4. CORBISIER I., BERNARD F., *Cross-Border Mobility Within the EU and Specifically in Luxembourg and Belgium: Same Destination, Different Roads, (2019), 16, European Company Law, Issue 1*, pp. 18–30.
5. *Doing Business în Uniunea Europeană 2017: Bulgaria, România și Ungaria, Compararea reglementărilor comerciale aplicabile companiilor locale în 22 de orașe din Bulgaria, România și Ungaria cu alte 187 țări*, 2017, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare / Banca Mondială 1818 H Street NW, Washington DC 20433.
6. GABRIEL M., *Influența elementelor de extraneitate asupra dreptului de liberă stabilire a societăților comerciale*, Revista Universul Juridic, nr. 2, februarie 2016, pp. 18-26.
7. GRIBINCEA L., *Societățile cooperative europene*, Studia Universitas, Chisinau, 2012, p. 35-42.
8. KOKOLY Zs., *Libertatea de stabilire a societăților comerciale în Uniunea Europeană și în dreptul român*, Capitolul I în cartea Assentio mentium. Studii juridice alese în onoarea prof. univ. dr. Ernest Lupan, Edition: 1, Ed. C.H. Beck, 2012, pp.127-145.
9. ROȘCA N., *Armonizarea legislației naționale privind societățile comerciale la rigorile Directivei Uniunii Europene nr.68/ 151/ EEC*, Revista națională de drept, 2009, p. 76-79.
10. SUSANU C.-A., *Cadrul juridic societar. Repere naționale și europene*, Ed. Universul juridic, București, 2018.
11. ȘANDRU D-M, *Societățile comerciale în Uniunea Europeană*, Ed. Universitară, București, 2006.
12. ȘANDRU D-M, *Dreptul societăților în România*, Ed. Universitară, București, 2017.

13. ȘANDRU D-M, *Aspecte privind realizarea pieței interne prin instituirea libertății de stabilire a societăților comerciale*, Studii și cercetări juridice, nr. 1/2013, p. 131-143.
14. ȘANDRU D-M, *Libertatea de stabilire a societăților în Uniunea Europeană. Culegere de jurisprudență și legislație*, ediția a II-a, Editura Universitară, București, 2014.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept european al contractelor
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.014
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p>Scopul unității de curs este de a înțelege rațiunea construcției europene, asimilarea noțiunilor de bază din cadrul dreptului european, cunoașterea și înțelegerea mecanismului acțiunii europene de creare a Pieței unice.</p> <p>Pentru funcționarea eficientă a Pieței unice sunt necesare norme legale eficiente la nivel european inclusiv în materia contractelor. Pentru realizarea acestui deziderat este nevoie de eliminarea disparităților naționale privind legislația în domeniul contractelor și în genere a dreptului privat. Acțiunile întreprinse în acest sens la nivel european s-au materializat până în prezent în adoptarea a numeroase directive și regulamente europene. În acest context, accentul va fi pus asupra explicării poziției și rolului cetățenilor și a persoanelor juridice la încheierea contractelor cu element de extraneitate în Europa, analiza și calificarea normelor de drept european, corelarea cunoștințelor teoretice cu aptitudinea de a le aplica în practică.</p> <p>Un rol important îl va avea înțelegerea importanței materiei pentru asigurarea respectării celor patru libertăți fundamentale, inclusiv cunoașterea și explicarea importanței armonizării legislațiilor statelor membre al UE în domeniul contractelor.</p> <p>De asemenea, o atenție deosebită va fi acordată identificării soluțiilor corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractual european, precum și analiza importanței și particularităților protecției părții contractante mai slabe.</p> <p>Analiza jurisprudenței CJUE în domeniul contractelor se impune pentru a crea aptitudini de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, inclusiv corelarea normelor generale cu normele speciale, corelarea normelor de drept civil cu cele de drept comercial, comercial internațional, procesual civil, internațional privat, european..</p> <p>Dreptul European al Contractelor se impune a fi cunoscut și studiat în R. Moldova de către studenții la Masterat Instituții de drept privat, în contextul politicii actuale de integrare a R. Moldova în UE și a statutului de țară asociată cu UE. Astfel, cunoașterea dreptului contractual european ar asigura cunoștințe utile atât din prisma dreptului comparat, cât și din prisma racordării legislației R. Moldova la <i>acquis-ul comunitar</i>.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în</p>

munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

1. să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de *Drept European al Contractelor* în cadrul altor unități de curs;
2. să explice importanța armonizării legislațiilor statelor membre ale UE în domeniul contractelor;
3. să explice și să compare soluțiile practice cu cele doctrinare propuse în materia dreptului european al contractelor;
4. să identifice soluțiile corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractual european, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
5. să înțeleagă și să evidențieze poziția și rolul cetățenilor și a persoanelor juridice la încheierea contractelor cu element de extraneitate în UE;
6. să dezvolte competențele obținute prin cursul de *Drept European al Contractelor* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (aquis comunitar, libertățile de circulație, instituții ale Uniunii Europene, contracte civile, contracte cu element de extraneitate, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Drept Civil, Contracte, Drept European Instituțional, Drept internațional Privat, Drept Comercial Internațional etc.

Teme de bază:

1. Noțiuni introductive privind Dreptul European al Contractelor

- Contribuția libertăților fundamentale de circulație la europenizarea dreptului contractelor;
- Competențele Uniunii Europene în materia dreptului privat;
- Crearea unui drept european al contractelor pentru consumatori și întreprinderi;

2. Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri.

- Domeniul material de aplicare al Directivei (UE) 2019/771 și excepțiile de la acesta
- Domeniul personal de aplicare al Directivei (UE) 2019/771
- Obligația de conformitate cu contractul
- Drepturile consumatorului și ierarhia remediilor în cazul lipsei de conformitate a bunurilor
- Acțiunea în regres a vânzătorului final
- Termenele stabilite de Directiva (UE) 2019/771
- Garanția comercială prevăzută de Directiva (UE) 2019/771

3. Directiva 93/13/CEE privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii

- Domeniul material de aplicare al Directivei 93/13/CEE și excepțiile de la acesta
- Domeniul personal de aplicare al Directivei 93/13/CEE
- Conceptul de clauză abuzivă și criteriile de determinare a caracterului abuziv al clauzelor contractuale
- Sancțiunea clauzelor abuzive

4. Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor

- Domeniul material de aplicare al Directivei 2011/83/UE
- Excepțiile de la domeniul material de aplicare al Directivei 2011/83/UE
- Domeniul personal de aplicare al Directivei Directivei 2011/83/UE
- Informațiile precontractuale destinate consumatorilor pentru alte contracte decât cele la distanță sau contractele negociate în afara spațiilor comerciale
 - Informațiile precontractuale destinate consumatorilor în contractele la distanță și cele negociate în afara spațiilor comerciale
 - Condițiile de formă pentru contractele negociate în afara spațiilor comerciale
 - Condițiile de formă pentru contractele la distanță
 - Dreptul de retragere al consumatorului din contractele la distanță și cele negociate în afara spațiilor comerciale
 - Obligațiile comerciantului și obligațiile consumatorului în cazul exercitării dreptului de retragere

- Excepțiile de la dreptul de retragere
- Alte drepturi ale consumatorilor ce derivă din livrarea bunurilor, transferarea riscurilor, referitoare la comisoanele pentru folosirea unor mijloace de plată, comunicarea prin telefon și plățile suplimentare

5. Directiva 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori

- Domeniul material de aplicare al Directivei 2008/48/CE
- Excepțiile de la domeniul material de aplicare al Directivei 2008/48/CE
- Domeniul personal de aplicare al Directivei 2008/48/CE
- Informațiile standard ce trebuie incluse în publicitatea referitoare la contractele de credit
- Informațiile precontractuale destinate consumatorilor înainte de încheierea contractelor de credit
- Informațiile precontractuale pentru anumite contracte de credit sub forma facilității de tip „descoperit de cont” și pentru anumite contracte specifice de credit
- Obligația creditorului de evaluare a bonității consumatorului
- Informațiile care trebuie menționate în contractele de credit
- Obligațiile creditorului în cazul contractelor de credit sub forma facilităților de tip „descoperit de cont”
- Dreptul de retragere al consumatorului în contractele de credit
- Drepturile consumatorului în contractele de credit
- Obligațiile intermediarilor de credit față de consumatori

6. Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale

- Domeniul material și personal de aplicare al Directivei 2005/29/CE
- Practicile comerciale neloiale
- Practicile comerciale înșelătoare: acțiunile înșelătoare
- Practicile comerciale înșelătoare: omisiunile înșelătoare
- Practicile comerciale agresive
- Mijloacele de combatere a practicilor comerciale neloiale

7. Directiva 2015/2302 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate

- Domeniul material și personal de aplicare al Directivei 2015/2302/UE
- Obligațiile de informare și conținutul contractului privind pachetul de servicii de călătorie
- Modificarea contractului privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării pachetului de servicii de călătorie
- Executarea pachetului de servicii de călătorie
- Protecția consumatorilor în caz de insolvență a organizatorului
- Serviciile de călătorie asociate

8. Directiva 2008/122/CE privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb

- Domeniul material și personal de aplicare al Directivei 2008/122/CE
- Informațiile precontractuale destinate consumatorilor înainte de încheierea contractelor conform Directivei 2008/122/CE
- Condițiile de formă și clauzele contractuale ce trebuie să le conțină contractul privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, contractul privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, contractul de revânzare și contractul de schimb
- Denunțarea unilaterală a contractului conform Directivei 2008/122/CE
- Interzicerea efectuării plăților în avans de consumator către comerciant

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

1. CRAIG P., DE BURCA G.. *Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudența, doctrină*, editia a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2009.

2. ENACHE C. D., *Clauze abuzive în contractele încheiate între profesioniști și consumatori*, culegere de practică judiciară, Ed. Hamangiu, București, 2012;
3. LANDO O., CLIVE E., PRÜM A., ZIMMERMANN R. (eds.), *Principles of European Contract Law, Part III*, Kluwer Law International, The Hague, London, Boston, 2003;
4. MACOVEI C., *Unificarea dreptului contractelor*, Ed. Junimea, Iasi, 2005;
5. ORGA-DUMITRIU G., *Dreptul European al Contractelor. Realități. Influențe. Domeniu de aplicare*, Ed. C.H. Beck, București, 2013;
6. PĂTULEA V., STANCU Gh., *Dreptul contractelor*, Ed. C.H. Beck, București, 2008;
7. POPA I., *Conformitatea lucrului vândut*, Ed. Universul juridic, București, 2010;
8. TOADER C., *Acquis-ul comunitar în domeniul dreptului privat – o sinteză*, Ed. All Beck, București, 2002;
9. TOADER C., *Drept Civil. Contrate speciale. Studiu al doctrinei și jurisprudenței române și străine, cu ample referiri la dreptul comunitar*, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2008;
10. TUDORIU F., POPIRTAC C.A., *Drepturile consumatorului - O provocare pentru afaceri*, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
11. ZIMMERMANN R., *Dreptul comparat și europenizarea dreptului privat*, ediție îngrijită și traducere din limba engleză: Dr. Florin Ciutacu, Ed. THEMIS CART, Slatina, 2009;
12. CAZACU V., *Considerații critice privind obligația de conformitate cu contractul și măsurile reparatorii aflate la dispoziția consumatorului în cazul neconformității bunurilor, prevăzute în propunerea modificată de Directivă din 31.12.2017 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzări de bunuri*. În: *Materialele conferinței științifice „Rolul științei în reformarea sistemului juridic și politico-administrativ. Ediția a IV-a.*, Cahul: US „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, 2019, pag. 169-176;
13. CAZACU V., *The implementation of Directive 1999/44/CE on certain aspects of the sale of consumer goods and associated guarantees into English law. Brief considerations*, în *Revista Curentul Juridic*, Tîrgu-Mureș, vol. 1, 2009;
14. CAZACU V., *Aspecte teoretice și practice privind drepturile consumatorului în cazul neconformității bunurilor în contractul de vânzare a bunurilor de consum*, în *materialele Conferinței internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”*, 7 iunie 2018, vol. 1, 2018(86), USCH, Cahul, R. Moldova, p. 94-98;
15. CAZACU V., *Considerații privind unele prevederi ale legii nr. 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor referitoare la contractul de vânzare a bunurilor de consum și garanțiile conexe*, în *materialele Conferinței internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”*, 7 iunie 2018, vol. 1, 2018(86), USCH, Cahul, R. Moldova, p. 99-102;
16. CAZACU V., *Vânzările de bunuri de consum și garanțiile conexe: Curtea de Justiție a Comunităților Europene se pronunță în privința Directivei 1999/44/CE*, în *Revista Română de Drept Comunitar*, nr. 6, 2009;
17. DĂNOI I., CAZACU V., *Dreptul consumatorului de a fi informat*, în *Materialele Conferinței internaționale: Premisele dezvoltării economiei naționale în contextul crizei economice*, 28 - 29 mai 2010, Bălți, R. Moldova;
18. DUȚU-BUZURA A., *Simplificarea Dreptului European al Contractelor. Contractul de asigurare*, disponibil la: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2662041;
19. TOADER C., *Comentariu la Decizia CJCE din 27.06.2000 privind clauzele abuzive*, în *Pandectele Române*, serie nouă, nr. 1/2002;
20. TOADER C., *Pierderea plăcerii vacanței trebuie despăgubită*, în *Revista de drept comercial*, nr. 11/2003;
21. TOADER C., *Noi reglementări europene în materia contractelor: Directiva asupra anumitor aspecte ale vânzării și ale garanției bunurilor destinate consumului*, în *Curierul Judiciar*, nr. 11-12/2004, p. 1-17;

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Tendințe actuale în materia contractelor comerciale internaționale

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.115

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul III

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Scopul unității de curs este de a înțelege rolul și locul contractelor comerciale internaționale în raporturile de comerț internațional, asimilarea noțiunilor de bază din acest domeniu, cunoașterea și înțelegerea regulilor de bază aplicabile diferitelor tipuri de contracte. Pentru dezvoltarea, încheierea și executarea rapidă și eficientă a contractelor comerciale internaționale sunt necesare norme legale moderne și simple de aplicat la nivel internațional. Cunoașterea principalelor reglementări în acest domeniu, consacrate de convențiile internaționale, de legislația R. Moldova, de cele consacrate sub egida organizațiilor internaționale, precum și cele adoptate de organizațiile profesionale ale comercianților din diferite domenii, se impun pentru a fi în pas cu tendințele de modernizare a comerțului internațional.

În acest context, accentul va fi pus asupra principalelor aspecte pe care le implica elaborarea, negocierea, încheierea și executarea contractelor în domeniul comerțului internațional.

De asemenea, o atenție deosebită va fi acordată identificării soluțiilor corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractelor comerciale internaționale, precum și analiza importanței și particularităților redactării acestor contracte.

Analiza jurisprudenței în domeniul contractelor comerciale internaționale se impune pentru a crea aptitudinea de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, inclusiv corelarea normelor generale cu normele speciale, corelarea normelor de drept comercial cu cele de drept comercial internațional, procesual civil, internațional privat, european.

Unitatea de curs Tendințe actuale în materia contractelor comerciale internaționale se impune a fi cunoscută și studiată în R. Moldova de către studenții la Masterat Instituții de drept privat, având în vedere dezvoltarea și modernizarea comerțului internațional, în contextul politicii actuale de integrare a R. Moldova în UE și a statutului de țară asociată cu UE. Astfel, cunoașterea reglementărilor internaționale principale în domeniul contractelor comerciale internaționale ar asigura cunoștințe utile atât din prisma dreptului comparat, cât și din prisma modernizării, racordării și adaptării legislației R. Moldova la tendințele de modernizare și simplificarea a comerțului internațional, în general, și al contractelor comerciale internaționale, în special.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de *Tendințe actuale în materia contractelor comerciale internaționale* în cadrul altor unități de curs;
- să explice importanța uniformizării reglementărilor privind comerțul internațional în domeniul contractelor;

- să explice și să compare soluțiile practice cu cele doctrinare propuse în materia contractelor comerciale internaționale;
- să identifice soluțiile corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractelor comerciale internaționale, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să înțeleagă și să evedențieze poziția și rolul participanților la comerțul internațional la încheierea contractelor comerciale internaționale;
- să dezvolte competențele obținute prin cursul de *Tendințe actuale în materia contractelor comerciale internaționale* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (contracte civile, obligații, contracte comerciale, contracte cu element de extraneitate, răspundere contractuală ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a obligațiilor, Drept Civil. Contracte, Drept internațional Privat, Drept Comercial Internațional etc.

Teme de bază:

1. Lex mercatoria clasică și modernă

- Conceptul de lex mercatoria și trăsăturile sale esențiale;
- Lex mercatoria modernă și izvoarele sale;
- Principiile UNIDROIT aplicabile contractelor comerciale internaționale;
- Lex mercatoria și instanțele judecătorești naționale;
- *Lex mercatoria* și instanțele arbitrale;
- Lex mercatoria în calitate de lege aplicabilă contractelor internaționale;

2. Încheierea contractelor comerciale internaționale

- Particularități privind condițiile de validitate ale contractelor comerciale internaționale;
- Aspecte particulare privind încheierea contractelor comerciale internaționale și privind operațiunile precontractuale;
- Negocierea contractelor comerciale internaționale;
- Oferta și acceptarea, momentul și locul încheierii contractelor comerciale internaționale;
- Forma contractului comercial internațional;
- Încheierea contractelor comerciale internaționale prin mijloace electronice;

3. Conținutul contractelor comerciale internaționale

- Principalele clauze ale contractelor comerciale internaționale;
- Clauzele generale în contractele comerciale internaționale;
- Clauze privind obiectul material al contractelor comerciale internaționale;
- Clauze privind obiectul pecuniar al contractelor comerciale internaționale;
- Clauze specifice în contractele comerciale internaționale;
- Clauze privind modificarea și încetarea efectelor contractelor comerciale internaționale și mențiunile finale;
- Determinarea conținutului contractului pe bază de clauze prestabilite;
- Felurile clauzelor prestabilite;
- Clauzele specifice în contractele comerciale internaționale încheiate pe termen lung;
- Interpretarea contractelor comerciale internaționale;

4. Efectele contractelor comerciale internaționale

- Principiile efectelor contractelor comerciale internaționale;
- Efectele specifice ale contractelor comerciale internaționale;
- Aspecte particulare privind executarea voluntară a obligațiilor în contractele comerciale internaționale;
- Particularități ale plății când obiectul obligației constă în sume de bani;
- Aspecte particulare privind neexecutarea obligațiilor din contractele comerciale internaționale;
- Executarea silită în natură a obligațiilor din contractele comerciale internaționale;
- Executarea prin echivalent a obligațiilor contractuale (particularitățile răspunderii contractuale în comerțul internațional);
- Regimul despăgubirilor în comerțul internațional;
- Exonerarea de răspundere în comerțul internațional;
- Aspecte particulare privind transmiterea, transformarea și stingerea obligațiilor, obligațiile complexe și prescripția extinctivă în comerțul internațional;

- Proba contractelor comerciale internaționale;

5. Contractul de vânzare-cumpărare internațională de mărfuri

- Noțiuni introductive privind Convenția de la Viena 1980;
- Domeniul de aplicare al Convenției de la Viena 1980;
- Particularitățile privind interpretarea, forma și proba contractului de vânzare internațională de mărfuri
- Formarea contractului de vânzare internațională de mărfuri
- Obligațiile vânzătorului
- Mijloacele de care dispune cumpărătorul în caz de contravenție la contract (răspunderea contractuală a vânzătorului)
- Obligațiile cumpărătorului
- Mijloacele de care dispune vânzătorul în caz de contravenție la contract (răspunderea contractuală a cumpărătorului)
- Amânarea executării obligațiilor de către părțile contractante
- Rezoluțiunea contractului de vânzare internațională de mărfuri
- Transferul riscurilor în contractul de vânzare internațională de mărfuri
- Daunele interese conform Convenției de la Viena 1980
- Exonerarea de răspundere conform Convenției de la Viena 1980
- Prescripția extinctivă în materia vânzării internaționale de mărfuri, conform Convenției de la New York 1974
- Uzanțele uniformizate în materia vânzării comerciale internaționale – Incoterms 2010 și RAFTD
- Operațiunile de contrapartidă în comerțul internațional axate pe contractul de vânzare-cumpărare
- Vânzarea internațională de mărfuri prin burse
- Vânzarea internațională de mărfuri prin licitații

6. Contractul internațional de transport de mărfuri

- Contractul de transport internațional de mărfuri pe calea ferată
- Contractul de transport rutier internațional de mărfuri
- Contractul de transport aerian internațional de mărfuri
- Contractul de transport internațional de mărfuri pe mare (contractul de navlosire)
- Contractul de transport internațional de mărfuri pe mare (contractul de transport maritim)
- Contractul de transport fluvial internațional de mărfuri
- Contractul de transport multimodal internațional de mărfuri

7. Contracte moderne și complexe

- Contractul internațional de factoring
- Contractul de internațional de leasing
- Contractul internațional de consulting-engineering
- Contractul internațional de know-how

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, comentarii hotarari judecătorești și arbitrale, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

1. ANDERSEN C. B., MAZZOTTA F. G., ZELLER B. & FLANNERY, J. L., *A practitioner's guide to the CISG*. Huntington, NY: Juris Net, 2010;
2. BARON G., *Do the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts form a new lex mercatoria?* Arbitration International, vol. 15, 1999, disponibil la: <http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/baron.html>;
3. BERGER K.P. *The Creeping Codification of the Lex Mercatoria*, Kluwer Law International, The Hague/London/Boston, 1999;
4. BONELL M. J., *The CISG and the Unidroit Principles of International Commercial Contracts: Two Complementary Instruments*, International Law Review of Wuhan University, vol. 10, 2008-2009, disponibil la: <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/biblio/bonell1.pdf>;
5. CONNERTY A., *Lex Mercatoria: Reflections from an English Lawyer*, AR. nr.1215/2012tration

- International, Vol. 30, Issue 4, 2014;
6. COSTIN M.N., *Dicționar de drept internațional al afacerilor*, vol.I, II, III, Lumina Lex, București, 1996;
 7. GOODE R., KRONKE H., McKENDRICK E., WOOL J., *Transnational Commercial Law – International Instruments and Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2004;
 8. GRIBINCEA L., *Contractul comercial de vânzare-cumpărare internațională*, Editura Reclama, Chișinău 2002;
 9. GRIBINCEA L., *Dreptul comerțului internațional. Tratat*, Editura Reclama, Chișinău, 2014;
 10. GRIBINCEA L., *Rezoluțiunea contractelor comerciale internaționale*, Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”, 4(23), 2011, p. 21-25;
 11. HOWARTH R. J., *Lex mercatoria: can general principles of law govern international commercial contracts?*, in Canterbury Law Review, vol. 10, 2004;
 12. LOPEZ - RODRIGUEZ A. M., *Lex Mercatoria and Harmonization of Contract Law in the EU*, DJOF Publishing, Copenhagen, 2003;
 13. MACOVEI I., *Tratat de drept al comerțului internațional*, Ed. Universul Juridic, București, 2014.
 14. MAZILU D., *Tratat privind dreptul comerțului internațional*, Universul Juridic, București, 2011;
 15. MULLER-CHEN M. & PAIR L. M., *Avoidance for non-conformity of goods under Art. 49(1)(a) CISG*, In Kröll, Stefan; Mistelis, Loukas; Perales Viscasillas, Pilar & Roggers, Vikki (ed.): *International Arbitration and International Commercial Law: synergy, convergence and evolution*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law & Business, 2011, p. 655-675;
 16. SITARU D-A, *Dreptul comerțului internațional, Tratat, Partea Generală*, Universul Juridic, București, 2008;
 17. SITARU D-A, BUGLEA C-P, STĂNESCU Ș-A, *Dreptul comerțului internațional, Tratat, Partea Specială*, Universul Juridic, București, 2008;
 18. STĂNESCU A-T, *Legislația contractelor încheiate de profesioniști. Îndrumar practic*, Ed. Hamangiu, București. 2017;
 19. STOIAN I., PENCEA R., STOIAN M., *Tehnici de comerț internațional. Pentru pregătirea importatorului și a exportatorului*, vol.I, București, 1992;
 20. STOIAN I., DRAGNE E., STOIAN M., *Comerț internațional. Tehnici și proceduri*, vol.II, Editura Caraiman, București, 1997;
 21. ȘANDRU D-M, *Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României*, Revista română de dreptul afacerilor, nr. 1/2016, p. 97-105;
 22. UNGUREANU C. T., *Dreptul comerțului internațional. Contracte de comerț internațional*, Ed. Hamangiu, București, 2014.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Probleme actuale în materia contractelor civile</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.016
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul 3
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p>Datorită dezvoltării și evoluției societății umane în general, în prezent asistăm la o continuă multiplicare și diversificare a contractelor care se încheie. Contractul este principalul izvor de obligații, prin intermediul său realizându-se stabilitatea relațiilor interumane în cadrul circulației bunurilor și valorilor. O economie de piață veritabilă este susținută în măsură considerabilă de regularitatea și onestitatea raporturilor juridice dintre parteneri în procesul producerii și circulației de bunuri, prestării de servicii etc.</p> <p>Scopul unității de curs este cunoașterea, înțelegerea și analiza problemelor actuale privind principalele contracte civile, și asimilarea de către studenți a particularităților problemelor actuale a fiecărui contract, precum și analiza comparativă a acestora, reliefând aspectele esențiale atât teoretice, cât și practice.</p>

Importanța studierii acestei unități de curs este necesară dată fiind frecvența și diversificarea încheierii de contracte civile, precum și datorită apariției diferitor probleme specifice în cursul executării acestor contracte.

În cadrul unității de curs studenții vor asimila principiile și conceptele fundamentale în privința contractelor civile și vor putea utiliza cunoștințele juridice dobândite pentru a înțelege și identifica problemele ce pot apărea în cursul negocierii, încheierii, interpretării și executării contractelor civile, prin raportare la dispozițiile legale în materie, doctrina existentă și jurisprudență.

Analiza jurisprudenței în domeniul contractelor se impune pentru a crea aptituduni de fixare a cunoștințelor teoretice și de aplicare a acestora în practică, inclusiv corelarea normelor generale cu normele speciale, analiza normelor legale derogatorii, analiza particularităților răspunderii contractuale, identificarea problemelor actuale și formularea de soluții argumentate pentru fiecare caz, care să conducă la rezultate satisfăcătoare.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice domeniului dreptului muncii și managementului resurselor umane, în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice domeniului dreptului muncii și managementului resurselor umane în activitatea practică și de cercetare.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de *Probleme actuale în materia contractelor civile* în cadrul altor unități de curs;
- să analizeze și să interpreteze legislația din domeniul contractelor civile;
- să explice și să compare soluțiile practice cu cele doctrinare propuse în materia contractelor civile;
- să identifice particularitățile încheierii și executării contractelor civile, precum și particularitățile răspunderii contractuale a părților contractante în funcție de tipul de contract
- să identifice soluțiile corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractelor civile, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să evidențieze lacunele existente în legislație în domeniul contractelor civile și să formuleze propuneri de modificări legislative;
- să dezvolte competențele obținute prin cursul de *Probleme actuale în materia contractelor civile* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (act juridic civil, obligații, contract civil, efectele contractului, răspunderea contractuală ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a Dreptului, Introducere în Dreptul Civil, Teoria generală a obligațiilor.

Teme de bază:

1. Particularitățile contractului de vânzare-cumpărare

- Condițiile de validitate ale contractului de vânzare-cumpărare
- Efectele contractului de vânzare-cumpărare
- Dreptul de răscumpărare

- Dreptul de preemțiune

2. Probleme actuale în privința varietăților contractului de vânzare-cumpărare

- Contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor pentru consum
- Contractul de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase
- Contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile
- Contractul de vânzare-cumpărare de probă sau la vedere
- Vânzarea la licitație
- Contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial

3. Particularitățile contractului de donație

- Condițiile de validitate ale contractului de donație;
- Efectele contractului de donație;
- Cauzele de ineficacitate ale contractului de donație;

4. Probleme actuale în privința contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață și a contractului de rentă

- Condițiile de validitate ale contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață
- Efectele contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață
- Încetarea și rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață
- Condițiile de validitate ale contractului de rentă
- Efectele contractului de rentă
- Încetarea contractului de rentă

5. Probleme actuale privind contractul de comodat și contractul de împrumut

- Condițiile de validitate ale contractului de comodat
- Efectele contractului de comodat
- Răspunderea comodatarului
- Suportarea riscurilor de către comodatar
- Încetarea contractului de comodat
- Condițiile de validitate ale contractului de împrumut
- Efectele contractului de împrumut
- Încetarea contractului de împrumut

6. Probleme actuale privind contractul de locațiune și contractul de arendă

- Condițiile de validitate ale contractului de locațiune și ale contractului de arendă;
- Efectele contractului de locațiune
- Sublocațiunea și cesiunea contractului de locațiune
- Încetarea contractului de locațiune.
- Condițiile de validitate ale contractului de arendă
- Efectele contractului de arendă;
- Încetarea contractului de arendă

7. Probleme actuale privind contractul de leasing

- Condițiile de validitate ale contractului de leasing;
- Efectele contractului de leasing;
- Modificarea și rezilierea contractului de leasing;
- Încetarea contractului de leasing

8. Probleme actuale privind contractul de antrepriză și contractul de prestări servicii

- Condițiile de validitate ale contractului de antrepriză
- Efectele contractului de antrepriză
- Riscurile în contractul de antrepriză
- Răspunderea părților în contractul de antrepriză
- Încetarea contractului de antrepriză.
- Condițiile de validitate ale contractului de prestări servicii
- Efectele contractului de prestări servicii
- Rezilierea contractului de prestări servicii

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

1. Deak Fr., Mihai L., Popescu R., *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, editia a V-a, actualizata si completata. Volumul I, II, III si IV, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
2. Cimil D., Bejenaru E., *Drept civil. Contracte speciale. Partea I*. Ed. Grafema Libris, Chișinău, 2014;
3. Chibac Gh., Robu O., Brumă S, Chibac N., *Drept civil. Contracte și succesiuni*. Ediția a II –a. Ed. „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2014;
4. Puie O., *Tratat de contracte civile. Potrivit Codului civil, Codului de procedura civila, Codului fiscal, Codului de procedura fiscala, Codului penal si Codului de procedura penala*1, Vol. I și II, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
5. Trofimov I., *Drept civil: contractele civile*, Ed. Elena – V.I., Chișinău, 2012;
6. Popa I., *Contractul de vanzare-cumparare. Studiu comparativ de doctrina si jurisprudenta*. Editia a II-a revazuta și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2008;
7. Cimil D., *Calificarea raporturilor contractuale*. Studiu monografic, Chișinău, Ed. Grafema Libris, 2013;
8. Chibac Gh., Cimil D., *Drept Civil. Prelegeri. Unele categorii de obligații*, CEP USM, Chișinău, 2002;
9. *Comentariul Codului Civil al R. Moldova*, Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II, Editura ARC, Chișinău, 2005;
10. Dincă R., *Contracte civile speciale în noul Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
11. Hamangiu C., Rosetti-Bălănescu I., Băicoianu Al., *Tratat de Drept Civil Român, VOL. I, II, III*, Editura ALL, București, 1998;
12. *Manualul Judecătorului la examinarea cauzelor civile*, Editura Cartier juridic, Chișinău, Ediția a II - a, 2013;
13. Moțiu F., *Contractele speciale în Noul Cod Civil*, ediția a II-a revăzută și adăugită; Ed. Universul Juridic, București, 2011;
14. Prescure T., *Curs de Contracte Civile*; Editura Hamangiu, 2013;
15. Stoica V., *Rezoluțiunea și rezilierea contractelor civile*, Editura ALL, București, 1997;
16. Toader C., *Manual de contracte civile speciale*, Editura ALL BECK, București, 2000;
17. Uță L., *Contracte speciale în Noul Cod Civil*, Editura Hamangiu, București, 2012;
18. Bejenaru E., *Reflecții conceptuale asupra vânzării bunului altuia în sistemul Codului Civil al Republicii Moldova*, *Dreptul*, nr. 37, 2011.
19. Deak F., *Dreptul de preemțiune*, *Dreptul*, nr. 7/1992, p. 34-43;
20. Mihalache Iu., Chelaru O., *Analiza juridică a contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață*, *Revista Națională de Drept*, 2007, nr. 5, p. 38-43;
21. Mihalache Iu., *Forma contractului de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial unic*, *Revista științifică Studia Universitas USM*, 2007, nr. 9, p. 67-73;
22. Florea B., *Reflecții critice cu privire la cauzele de revocare a donațiilor reglementate de Noul Cod Civil*, *Dreptul*, 2014, Issue 7, p. 72-86;
23. Soltan V., *Temeiurile revocării donației – aspecte comparative între Codul civil român și Codul civil al Republicii Moldova*, <https://www.juridice.ro/465079/temeiurile-revocarii-donatiei-aspecte-comparative-intre-codul-civil-roman-si-codul-civil-al-republicii-moldova.html>;

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.117

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul 3

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Unitatea de curs *Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale* are ca obiect de

studiu protecția creației intelectuale, a autorilor de opere ale spiritului și a rezultatelor acestei activități de creație sub diferite forme în care se prezintă, dar și protecția celor mai importante semne distinctive ale activității de comerț.

Dezvoltarea relațiilor în economia de piață impune și o radicală schimbare în activitatea întreprinderilor. Pentru acest fapt este necesar de a corecta și a regla relațiile noi apărute în primul rând prin protecția tuturor valorilor dar și a proprietății intelectuale – invenția, marca, desenul industrial, modelul de utilitate, denumirea de origine a produselor etc. În legătură cu aceasta, cunoașterea unor astfel de instituții și norme de către generația tânără devine o necesitate.

Cursul propus se axează pe studierea legislației naționale și internaționale în materia proprietății intelectuale, precum și pe analiza practicii internaționale în domeniu.

Cunoștințele obținute în domeniul proprietății intelectuale le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și argumenteze punctul său de vedere asupra problemelor în cauză.

Concepută ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi, competențe, unitatea de curs *Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale* trebuie să asigure pregătirea temeinică pentru orice specialist în domeniul dreptului, precum și pentru cei care se vor lansa în viața politică, socială, sau economică a statului Republica Moldova.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului *Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale* în cadrul altor unități de curs;

- să analizeze legislația în vigoare în materia proprietății intelectuale;

- să analizeze activitatea organizațiilor naționale și internaționale competente în materia proprietății intelectuale;

- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia proprietății intelectuale și să propună inițiative de modificare a acestora;

- să soluționeze spețe în domeniul proprietății intelectuale aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;

- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu;

- să dezvolte competențele obținute în urma audierii cursului *Probleme actuale ale dreptului proprietății intelectuale* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept, operă, drepturi și obligații contractuale, apărarea drepturilor, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drepturi reale, drept penal etc.

Teme de bază:

- 1. Noțiunea și particularitățile specifice dreptului proprietății intelectuale**
 - Definiția și particularitățile dreptului proprietății intelectuale
 - Dreptul proprietății intelectuale din perspectiva istorică
 - Natura juridică a dreptului proprietății intelectuale
- 2. Principiile și izvoarele dreptului proprietății intelectuale**
 - Principii internaționale ale dreptului proprietății intelectuale
 - Principiile naționale ale dreptului proprietății intelectuale
 - Izvoarele internaționale ale dreptului proprietății intelectuale
 - Izvoarele interne ale dreptului proprietății intelectuale
- 3. Reglementarea juridică a dreptului de autor în legislația Republicii Moldova**
 - Noțiunea și particularitățile dreptului de autor
 - Obiectele dreptului de autor
 - Subiecții dreptului de autor
 - Conținutul dreptului de autor
- 4. Contractul de autor**
 - Noțiunea și particularitățile contractului de autor
 - Condițiile și forma contractului de autor
 - Tipurile contractelor de autor
- 5. Drepturile conexe**
 - Protecția juridică a interpreților
 - Protecția juridică a producătorilor de fonograme
 - Protecția juridică a organizațiilor de difuziune prin cablu și satelit
- 6. Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe**
 - Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale civilă
 - Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale contravențională
 - Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale penală
- 7. Caracteristica generală a obiectelor proprietății industriale**
 - Noțiunea și particularitățile proprietății industriale
 - Obiectele proprietății industriale
 - Subiecții relațiilor privind obiectele proprietății industriale
- 8. Temeiurile și procedura obținerii drepturilor asupra invențiilor, desenelor și modelelor industriale**
 - Temeiurile și procedura obținerii drepturilor asupra obiectelor proprietății industriale
 - Drepturile și obligațiile titularului brevetului
 - Protecția drepturilor inventatorilor
- 9. Protecția juridică a mărcilor**
 - Definiția, elementele și funcțiile mărcii
 - Clasificarea mărcilor
 - Protecția mărcii: condiții de fond și de formă
 - Subiecții dreptului la marcă
 - Dobândirea dreptului la marcă
 - Înregistrarea internațională a mărcilor
 - Transmiterea dreptului la marcă
 - Stingerea dreptului la marcă
 - Radierea înregistrărilor internaționale
 - Apărarea dreptului la marcă
- 10. Indicația geografică, denumirea de origine și specialitatea tradițională garantată**
 - Noțiunea și particularitățile indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea

tradițională garantată

- Protecția juridică a indicației geografice și a denumirii de origine
- Protecția juridică a specialității tradiționale garantate
- Înregistrarea indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea tradițională garantată
- Respectarea drepturilor asupra indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea tradițională garantată

11. Protecția juridică a soiurilor de plante

- Noțiunea și particularitățile protecției juridice a soiurilor de plante
- Condițiile de brevetabilitate a soiului
- Efectele protecției prin brevet a soiului
- Procedura de acordare a brevetului
- Procedura de asigurare a respectării drepturilor asupra soiului

12. Protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate

- Considerații generale
- Înregistrarea topografiei
- Drepturile titularului
- Transmiterea drepturilor asupra topografiei
- Încetarea drepturilor asupra topografiei
- Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1, 18 august 1994.
2. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
3. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002 // Monitorul Oficial Nr.82-86 din 22.06.2003 (în vigoare din 12.06.2003).
4. [Legea Republicii Moldova privind dreptul de autor și drepturile conexe](#), nr.139 din 02.07.2010.
5. [Legea Republicii Moldova privind brevetele de invenție](#), nr. 461 din 18.05.1995.
6. [Legea Republicii Moldova privind protecția desenelor și modelelor industriale, nr. 611 din 12.07.2007.](#)
7. Legea Republicii Moldova privind protecția mărcilor, nr. 38 din 29.02.2008.
8. [Legea Republicii Moldova privind protecția soiurilor de plante, nr.39 din 29.02.2008.](#)
9. [Legea Republicii Moldova privind protecția topografiilor circuitelor integrate, nr. 655 din 29.10.1999.](#)
10. [Legea Republicii Moldova cu privire la difuzarea exemplarelor de opere și fonograme, nr.1459-XV din 14.11.2002.](#)
11. Albusel I., Budileanu C. Proprietate intelectuală. Drepturi de autor. Mărci. Brevete - Volumul I, Jurisprudența C.J.U.E. în procedura trimiterilor preliminare, Editura Hamangiu, 2016.
12. Bodoasca T., Tarnu L.I. Dreptul proprietății intelectuale, ediția a III-a revizuită și adăugită Ed. Universul juridic, 2015.
13. Dominte Nicoleta-Rodica. Dreptul de autor. Mărci. Desene și modele. Brevete de invenție, Ed. CH Beck, 2012.
14. Enache Ionuț- Ștefan. Investigarea fraudelor din domeniul proprietății intelectuale, ed. Vladimed-Rovimed, 2011.

15. Florea S. Proceduri civile în materia drepturilor de proprietate intelectuală. Ed. Universul juridic, 2013.
16. Macovei I. Dreptul proprietății intelectuale, Editura C.H.Beck, București, 2010.
17. Ros V. Dreptul proprietății intelectuale. Vol. 1. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui generis. Editura C.H. Beck, 2016.
18. Revista română de dreptul proprietății intelectuale, Editura Universul juridic, București, nr. 1/2017.
19. Spatari M. Încălcarea dreptului de autor și a altor drepturi conexe: aspecte juridico- penale, (în coautorat), Ch.: Totex-Lux, 2012.
20. Spatari M. Semne obiective care caracterizează conținutul constitutiv al variantei-tip a infracțiunii de încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe (art.185/1 alin. (1) C.pen. RM). În: Revista Națională de Drept, 2011, ianuarie, nr.1(124).
21. Spatari M., Rusu V. Interpretări conceptuale referitoare la drepturile morale (personale nepatrimoniale) de autor. În: Avocatul poporului, nr. 7-8, 2011.
22. Spatari M. Repere privind corelarea normelor contravenționale și penale în materia proprietății intelectuale. În: Revista Națională de Drept, nr.12, decembrie, 2011.
23. Spatari M. Drepturile de proprietate intelectuală și proprietatea intelectuală, În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale *Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene*. Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
24. Spatari M. Dreptul de autor și interpretarea conținutului acestuia, în: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale *Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene*. Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
25. Spatari M. Premisele juridice de elucidare a conținutului dreptului de autor și a drepturilor conexe, în: Materialele Conferinței științifice internaționale *Aspecte economico-financiare și sociale ale economiei Republicii Moldova în contextul transformărilor sistemice și integrării în spațiul european*. Chișinău, noiembrie 2010.
26. Spatari M. Obiectul juridic și obiectul material al infracțiunii de încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe, în: Materialele Conferinței științifice internaționale a tinerilor cercetători cu genericul *Consolidarea și dezvoltarea statului de drept în contextul integrării europene*. Ediția a V-a. Chișinău: IISD al AȘM, Academia Fiscală de Stat din Ucraina, Universitatea „Danubius” din România, 2011.
27. Spatari M., Jacota-Dragan O. Reglementarea juridică a obiectelor dreptului de autor în legislația Republicii Moldova. În: Anuarul Catedrei Științe socioumane și asistență socială, Bălți: S. n., (Tipografia Universității „Alecu Russo” din Bălți), 2017, p. 158-163. – ISBN 978-9975-50-216-0.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Arbitrajul comercial
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.018
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul 3
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. În condițiile procesului de dinamizare sporită a comerțului, inclusiv cel exterior, ale lărgirii diversității schimburilor comerciale în mod avantajos reciproc, participanții la circuitul economic mondial recurg tot mai mult la diferite forme juridice de soluționare a litigiilor, derogatorii de la dreptul comun, ivite din activitatea comercială internațională, pe primul plan fiind arbitrajul comercial. Această cale simplificată asigură eficiență sporită operațiunilor de comerț internațional, facilitând derularea rapidă a soluționării litigiilor comerciale. Deoarece pentru procedura de arbitraj

optează în primul rând agenții economici care desfășoară comerț internațional, ne vom axa în cadrul studiului nostru primordial pe arbitrajul comercial. Soluționarea litigiilor pe cale amiabilă este calea ideală, deoarece ea oferă posibilitatea păstrării bunelor relații între parteneri – factor decisiv în cadrul dezvoltării comerțului pe plan internațional. Importanța luării în considerare a opțiunilor, înainte de angajarea într-un acord de arbitraj este evidentă. Ceea ce nu este la fel de evident este necesitatea de a continua căutarea opțiunilor odată ce disputa a fost deschisă.

În sens larg, arbitrajul poate fi descris ca un proces privat, care începe cu acordul părților asupra unei dispute existente sau potențiale, pe care urmează să o supună spre rezolvare unui tribunal format din unul sau mai mulți judecători. Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional, recunoscând importanța arbitrajului ca metodă de soluționare a disputelor care apar în contextul relațiilor comerciale internaționale a adoptat Regulile de Arbitraj, pe care Adunarea Generală le-a recomandat pentru soluționarea acestor dispute, îndeosebi cele apărute în raporturile contractuale. Mai târziu, în anul 1985, având în vedere evoluțiile înregistrate în domeniul soluționării disputelor din relațiile comerciale internaționale – Comisia a adoptat Legea Model privind Arbitrajul Comercial Internațional, iar la a 32-a sesiune a sa care a avut loc la Viena între 17 mai – 4 iunie 1999 – a examinat căile și metodele îmbunătățirii procedurilor arbitrale în viitor. Chiar dacă un acord de arbitraj nu a fost inclus în contractul comercial principal dintre părți, ambele pot ajunge la concluzia că disputa este de un asemenea fel, încât ar fi mai bine să fie rezolvată prin arbitraj. Așa stând lucrurile, părțile încă mai au ocazia să încheie un acord de arbitraj a disputei, după care să rezolve disputa prin procedurile de arbitraj. Oricare ar fi sursa litigiului, acesta trebuie să fie soluționat în condițiile de echitate și avantaj reciproc, evitându-se prejudicierea celui vinovat.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului comercial, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului comercial, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul arbitrajului comercial, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul arbitrajului, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din

<p>domeniul arbitrajului comercial;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și să aplice prevederile cadrului normativ din domeniul arbitrajului comercial la situații de fapt; - să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.
<p>Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (drept instituțional european; drept comercial; litigii comerciale; instanțe de judecată; tribunal etc.) studiate în cadrul cursurilor de drept civil; drept comercial; drept procesual civil; dreptul comerțului internațional; drept internațional privat etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NOȚIUNEA ȘI CARACTERÍSTICA GENERALĂ A ARBITRAJULUI COMERCIAL 2. CLASIFICAREA ARBITRAJULUI COMERCIAL 3. IZVOARELE NORMATIVE ÎN DOMENIUL ARBITRAJULUI COMERCIAL 4. LEGEA APLICABILĂ ARBITRAJULUI COMERCIAL 5. CONVENȚIA DE ARBITRAJ COMERCIAL 6. COMPETENȚA TRIBUNALULUI ARBITRAL 7. PROCEDURA DE SESIZARE A INSTANȚEI ARBITRALE 8. PROCEDURA DE ALEGERE SAU DE NUMIRE A ARBITRILOR 9. DETERMINAREA REGULILOR DE PROCEDURĂ 10. DESFĂȘURAREA PROCEDURII ARBITRALE
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Alexa, A. Băieșu, A. Rotari, Dreptul comerțului internațional, Chișinău 1998. 2. S.Angheni, Drept comercial, Editura Oscar Print, București, 1997. 3. C.Bârsan, Dreptul comerțului internațional, vol.II, Partea I, 1990. 4. M.N.Costin, S.Deleanu, Dreptul comerțului internațional, vol.II, partea specială, Lumina Lex, București, 1997. 5. S.D.Cârpenaru, Drept comercial român, Editura ALL BECK, 1998. 6. Fr.Deak, S.Cârpenaru, Contracte civile și comerciale, Lumina Lex, București, 1993. 7. S.Deleanu, Contractul de comerț internațional, Lumina Lex, București, 1996. 8. Ugo Draeta, Ralph B.Lake, Ved P. Nanda, Breach and Adaptation of International Contracts, An Introduction to Lex Mercatoria, New York, 1994. 9. M.Fabre-Magnan, De l'obligation d'information dans les contrats, LGDJ, Paris, 1992. 10. Ralph H. Folsom, Michael Wallace Gordon, J.A. Spanogle Jr., International Business Transactions in a Nutshell, Fourth Edition, St.Paul, MINN, West Publishing Co, 1992. 11. J.M.Friedman, Contract remedies, West Publishing Co, St.Paul, Minn, 1981. 12. L.Gribincea, Dreptul comerțului internațional, Editura Reclama, Chișinău, 1999. 13. L.Gribincea, Contractul comercial de vânzare-cumpărare internațională, Editura Reclama, Chișinău 2002. 14. I.L.Georgescu, Drept comercial român. Teoria generală a obligațiilor comerciale. Probele. Contractul de vânzare-cumpărare comercială, Lumina Lex, București, 1994. 15. John O. Honnold, Uniform Law for International Sales under the 1980 United Nations Convention, Second Edition, Kluwer Law and Taxation Publishers, Deventer, Boston, 1991. 16. Jean-Michel Jacquet, Philippe Delebecque, Droit du commerce internațional, Dalloz, Paris, 1997. 17. B.Jadaud, R.Plaisant, Droit du commerce international, quatrieme Edition, Dalloz, Paris, 1991. 18. Richard A.Mann, Barry S.Robert's, Business Law, Ninth Edition, West Publishing Co, St.Paul, MN, 1994. 19. D.Mazilu, Dreptul comerțului internațional, Partea Generală, Lumina Lex, București, 2000.

20. **D.Mazilu**, Dreptul comerțului internațional, Partea Specială, Lumina Lex, București, 2000.
 21. **R.Munteanu**, Elemente de tehnică juridică privind adaptarea contractelor de comerț exterior, Editura Academiei Române, București, 1990.
 22. **Ph.Malaurie, L.Aynes**, Cours de droit civil. Contrats speciaux civils et commerciaux, 12e edition par P.-Y. Cautier Cujas, 1998.
 23. **I.Popa**, Tranzacții internaționale. Politici. Tehnici. Instrumente, Editura Recif, București, 1992

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Soluționarea extrajudiciară a litigiilor comerciale
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.019
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul 3
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>În condițiile procesului de dinamizare sporită a comerțului, inclusiv cel exterior, ale largirii diversității schimburilor comerciale în mod avantajos reciproc, participanții la circuitul economic mondial recurg tot mai mult la diferite forme juridice de soluționare a litigiilor, derogatorii de la dreptul comun, ivite din activitatea comercială, pe primul plan fiind arbitrajul comercial, urmat de procedura de mediere. Această cale simplificată asigură eficiența sporită operațiunilor de comerț, facilitând derularea rapidă a soluționării litigiilor comerciale. Deoarece pentru procedura de arbitraj optează în primul rând agenții economici care desfășoară comerț internațional, ne vom axa în cadrul studiului nostru primordial pe arbitrajul comercial. Soluționarea litigiilor pe cale amiabilă este calea ideală, deoarece ea oferă posibilitatea păstrării bunelor relații între parteneri – factor decisiv în cadrul dezvoltării comerțului pe plan internațional. Importanța luării în considerare a opțiunilor, înainte de angajarea într-un acord de arbitraj este evidentă. Ceea ce nu este la fel de evident este necesitatea de a continua căutarea opțiunilor odată ce disputa a fost deschisă.</p> <p>Medierea este o formă de soluționare a disputelor între două sau mai multe părți care doresc să ajungă la o înțelegere, cu ajutorul unei terțe persoane, atestată conform prevederilor legislației în vigoare, în calitate de mediator. Părțile pot recurge la medierea atât a litigiilor aflate pe rolul instanțelor de judecată, cât și a litigiilor în privința cărora nu a fost depusă cererea de chemare în judecată. Soluționarea conflictelor în cadrul medierii conturează un șir de avantaje: imparțialitatea mediatorului, confidențialitate atât față de partea adversă, cât și față de terți, termeni restrânși de găsimă a unei soluții, părțile, fiind judecătoria propriului litigiu, forța executorie a tranzacției de mediere, cheltuieli reduse, menținerea relațiilor bune între părțile litigiului etc. Medierea extrajudiciară este în plină dezvoltare. Disputele comerciale vor putea fi soluționate prin intermediul medierii comerciale - un mecanism pe lângă instanțele de judecată gestionat de Centrul de Mediere al Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.</p> <p>Arbitrajul poate fi descris ca un proces privat, care începe cu acordul părților asupra unei dispute existente sau potențiale, pe care urmează să o supună spre rezolvare unui tribunal format din unul sau mai mulți judecători. Chiar dacă un acord de arbitraj nu a fost inclus în contractul comercial principal dintre părți, ambele pot ajunge la concluzia că disputa este de un asemenea fel, încât ar fi mai bine să fie rezolvată prin arbitraj. Așa stând lucrurile, părțile încă mai au ocazia să încheie un acord de arbitraj a disputei, după care să rezolve disputa prin procedurile de arbitraj. Oricare ar fi sursa litigiului, acesta trebuie să fie soluționat în condițiile de echitate și avantaj reciproc, evitându-se prejudicierea celui vinovat.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului comercial, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p>

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului comercial, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul medierii și a arbitrajului comercial, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul medierii și a arbitrajului, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul medierii și a arbitrajului comercial;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și să aplice prevederile cadrului normativ din domeniul medierii și a arbitrajului comercial la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (drept instituțional european; drept comercial; litigii comerciale; instanțe de judecată; tribunal etc.) studiate în cadrul cursurilor de drept civil; drept comercial; drept procesual civil; dreptul comerțului internațional; drept internațional privat etc.

Teme de bază:

1. **NOȚIUNEA ȘI CARACTERÍSTICA GENERALĂ A ARBITRAJULUI COMERCIAL**
2. **CLASIFICAREA ARBITRAJULUI COMERCIAL**
3. **IZVOARELE NORMATIVE ÎN DOMENIUL ARBITRAJULUI COMERCIAL**
4. **LEGEA APLICABILĂ ARBITRAJULUI COMERCIAL**
5. **CONVENȚIA DE ARBITRAJ COMERCIAL**
6. **COMPETENȚA TRIBUNALULUI ARBITRAL**
7. **PROCEDURA DE SESIZARE A INSTANȚEI ARBITRALE**
8. **PROCEDURA DE ALEGERE SAU DE NUMIRE A ARBITRILOR**
9. **DETERMINAREA REGULILOR DE PROCEDURĂ**
10. **DESFĂȘURAREA PROCEDURII ARBITRALE**

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

1. Legea cuprivire la mediere nr.137 din 03.07.2015 cu intrarea în vigoare la 21.08.2015 în: Monitorul Oficial Nr. 224-233.
2. Recommandation Re (2002) 10 du Comité des Ministres sur la Médiation civile. // Semaine Judiciaire, Nr.5, vol.II, 2005.
3. Rezoluția nr. 10 din 2002 a Comitetului de miniștri ai Consiliului Europei cu privire la medierea civilă.
4. Российский закон об альтернативной процедуре урегулирования споров с участием посредника (процедуре медиации) от 27 июля 2010 г., N 193-ФЗ.
5. Armașu Mihai Ionu. Medierea conflictelor în dreptul civil. Considerații legislative. Iași.
6. Bontea O. Bunele oficii și medierea - mijloace pașnice de rezolvare a diferendelor internaționale. Revista Națională de Drept, 2005, nr.12.
7. Bordian-Postolachi M., Gaivas O. Medierea civilă între dimensiunea legală și cea conceptuală (prin prisma principiilor medierii civile). Legea și viața, 2007, nr. 9.
8. Cojocari E. Medierea – modalitate alternativă de soluționare a conflictelor, Revista Națională de drept, 2011, nr.10-11.
9. Morineau J. L'esprit de la médiation. - Trajets: Eros, 2001.
10. Alexa O., Băieșu A., Rotari Al., Dreptul comerțului internațional, Chișinău 1998.
11. S.Angheni, Drept comercial, Editura Oscar Print, București, 1997.
12. C.Bârsan, Dreptul comerțului internațional, vol.II, Partea I, 1990.
13. M.N.Costin, S.Deleanu, Dreptul comerțului internațional, vol.II, partea specială, Lumina Lex, București, 1997.
14. S.D.Cârpenaru, Drept comercial român, Editura ALL BECK, 1998.
15. Fr.Deak, S.Cârpenaru, Contracte civile și comerciale, Lumina Lex, București, 1993.
16. S.Deleanu, Contractul de comerț internațional, Lumina Lex, București, 1996.
17. Ugo Draeta, Ralph B.Lake, Ved P. Nanda, Breach and Adaptation of International Contracts, An Introduction to Lex Mercatoria, New York, 1994.
18. M.Fabre-Magnan, De l'obligation d'information dans les contrats, LGDJ, Paris, 1992.
19. Ralph H. Folsom, Michael Wallace Gordon, J.A. Spanogle Jr., International Business Transactions in a Nutshell, Fourth Edition, St.Paul, MINN, West Publishing Co, 1992.
20. J.M.Friedman, Contract remedies, West Publishing Co, St.Paul, Minn, 1981.
21. L.Gribincea, Dreptul comerțului internațional, Editura Reclama, Chișinău, 1999.
22. L.Gribincea, Contractul comercial de vânzare-cumpărare internațională, Editura Reclama, Chișinău 2002.
23. I.L.Georgescu, Drept comercial român. Teoria generală a obligațiilor comerciale. Probele. Contractul de vânzare-cumpărare comercială, Lumina Lex, București, 1994.
24. John O. Honnold, Uniform Law for International Sales under the 1980 United Nations Convention, Second Edition, Kluwer Law and Taxation Publishers, Deventer, Boston, 1991.
25. Jean-Michel Jacquet, Philippe Delebecque, Droit du commerce internațional, Dalloz, Paris, 1997.
26. B.Jadaud, R.Plaisant, Droit du commerce international, quatrieme Edition, Dalloz, Paris, 1991.
27. Richard A.Mann, Barry S.Robert's, Business Law, Ninth Edition, West Publishing Co, St.Paul, MN, 1994.
28. D.Mazilu, Dreptul comerțului internațional, Partea Generală, Lumina Lex, București, 2000.
29. D.Mazilu, Dreptul comerțului internațional, Partea Specială, Lumina Lex, București, 2000.
30. R.Munteanu, Elemente de tehnică juridică privind adaptarea contractelor de comerț exterior, Editura Academiei Române, București, 1990.
31. Ph.Malaurie, L.Aynes, Cours de droit civil. Contrats speciaux civils et commerciaux, 12e edition par P.-Y. Cautier Cujas, 1998.
32. I.Popa, Tranzacții internaționale. Politici. Tehnici. Instrumente, Editura Recif, București, 1992

FIȘA UNITĂȚII DE CURS ***Practica de specialitate***

Codul unității de curs în programul de studii: P.03.O.020

Domeniul de formare profesională: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 10
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul II, semestrul 3
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii:</p> <p>Practica de specialitate are alături de celelalte unități de curs un rol important în procesul didactic pentru a asigura masterandului posibilitatea aplicării în activitatea profesională a cunoștințelor acumulate și a dobândirii deprinderilor practice necesare pentru a interpreta și aplica prevederile cadrului normativ în materia dreptului privat la situații de fapt. Astfel, există oportunitatea punerii în practică a cunoștințelor teoretice, a metodologiilor însușite la disciplinele de specialitate, pentru soluționarea juridică a problemelor practice, în domeniul drepturilor civile, contribuind în mare măsură la formarea viitorului specialist. Printr-un contact direct cu realitatea din instituțiile publice, masterandul culege date, informații reale care ulterior sunt folosite în analiza diferitor situații și probleme în materia dreptului privat prin intermediul diferitelor metode și abordări specifice.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.</p> <p>CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs / modulul</p> <p>Obiectivele <i>practicii de specialitate</i> rezidă în consolidarea cunoștințelor teoretice acumulate în procesul de studii, anul I, și perfecționarea abilităților, deprinderilor practice necesare pentru activitatea în cadrul unităților de practică, aplicând pentru diverse funcții, după cum urmează: consultanți, specialiști, experți în cadrul direcțiilor și secțiilor juridice ale organelor administrației publice centrale și locale, ale instituțiilor, organizațiilor, întreprinderilor publice și private; organizațiilor non-guvernamentale specializate în apărarea drepturilor omului etc., care pot asigura desfășurarea stagiului în corelație cu cerințele programului de master.</p> <p>Persoanele înscrise la studii superioare de master, fără experiență practică în domeniul dreptului, vor realiza un stagiu de practică de specialitate în volum de 10 credite. Practica de specialitate se desfășoară în semestrul III, cu o durată de 5 săptămâni, fiind organizată de către Catedra de drept. Termenele de realizare a practicii de specialitate sunt prevăzute în calendarul</p>

anual universitar, organizându-se, de regulă, în luna noiembrie – decembrie. Stagiul de practică este precedat de un seminar de inițiere și se finalizează cu un seminar de totalizare.

Persoanelor cu experiență practică dovedită, de cel puțin 1 an în domeniul relevant programului de master și care își continuă activitatea de muncă în acest domeniu, li se vor atribui 10 credite pentru stagiul de practică în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către Catedra de drept.

O particularitate importantă a practicii constă în faptul că ea trebuie să aibă și un caracter de cercetare, pe lângă cel aplicativ. Activitatea în cadrul practicii de specialitate trebuie concepută și din perspectiva temei tezei de master, culegerii materialului practic, sistematizării și interpretării acestuia.

Pre-rechizite: Masterandul trebuie să dispună de cunoștințe la unitățile de curs incluse în minimul curricular inițial pentru programul de studii și în planul de învățământ.

Strategii de predare – învățare: explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, discuții în cadrul organizației, studierea procedurilor și documentelor interne, activități practice etc.

Strategii de evaluare:

Evaluare curentă - de către conducătorul de practică desemnat de catedra de Drept și mentorul (coordonatorul nemijlocit) de la locul practicii.

Evaluarea finală. Examen:

- analiza dosarului de practică care include raportul practicii de specialitate; referința (caracteristica) mentorului; caietului de practică;
- relevanța activităților desfășurate în formarea profesională;
- evaluarea modului de susținere a raportului de practică.

Bibliografie:

1. Regulamentul USARB cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor de practică, aprobat prin Hotărârea Senatului p.v.4 din 24.10.2018.
https://usarb.md/wp-content/uploads/2018/12/Regulament_practica_USARB_REVIZUIT.pdf
2. Regulamentul pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică la ciclul II, studii superioare de master, domeniul 0400 Științe administrative.
https://media.usarb.md/wp-content/uploads/2021/06/Regulament_stagii_de_practica_ciclul-II_Stiinte-administrative.pdf
3. Actele normative relevante pentru instituția publică parteneră de practică.

MINIMUL CURRICULAR INIȚIAL PENTRU PROGRAMUL DE STUDII

INSTITUȚII DE DREPT PRIVAT

ciclul II – studii superioare de master

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Teoria generală a dreptului</i>	
Codul unității de curs în programul de studii:	F.01.O.001
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs:	0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs:	Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs:	Catedra de drept
Număr de credite ECTS:	6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:	studii cu frecvență la zi - anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.	<p><i>Teoria generală a dreptului</i> este o unitate de curs fundamentală obligatorie, care să familiarizeze studenții cu știința juridică globală despre drept și stat, care este subsistemul, dar și nucleul sistemului științelor juridice.</p> <p>În cadrul cursurilor și seminariilor realitatea juridică a societății este cercetată în funcție de conștiința juridică a societății, drept ca sistem de norme, instituții și ramuri, raporturi juridice din cadrul societății.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:	<p align="center">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științei administrației în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională</p> <p align="center">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p>
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • să distingă accepțiunile noțiunii „drept”; • să identifice dreptul ca știință, dreptul ca tehnică, dreptul ca artă; • să definească categoriile juridice elementare; • să efectueze analiza comparativă a textelor de legi; • să fie capabili să aplice normele juridice la stări de fapt; • să utilizeze adecvat terminologia juridică.
Pre-rechizite:	Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (formele concrete de manifestare a statului și dreptului, atestate pe parcursul evoluției societății, cunoștințele despre societatea prestată, premisele apariției statului, baza metodologică a științelor istorice) studiate în cadrul unităților de curs: istoria antică, istoria medievală, istoria modernă, istoria contemporană.
Teme de bază:	Sistemul științelor juridice. Obiectul și metodele de cercetare științifică a dreptului. Conceptul dreptului. Principiile dreptului. Funcțiile dreptului. Dreptul și statul. Dreptul și sistemul normelor din societate. Structura internă a dreptului: norma juridică. Structura externă a dreptului: izvoarele dreptului. Sistemul dreptului. Sistemul legislației. Tehnica elaborării actelor normative. Acțiunea actelor normative. Interpretarea juridică. Realizarea normelor juridice. Raportul juridic. Răspunderea juridică. Conștiința juridică.
Strategii de predare – învățare:	Prelegerea, explicația, dezbaterile, problematizarea, simularea de situații, metode interactive de lucru, metode de dezvoltare a gândirii independente, studiul actelor normative - juridice etc.
Strategii de evaluare:	prezentări, teste de evaluare curentă, rapoarte, examen.
Bibliografie selectivă:	
Acte normative:	
1. Legea privind actele legislative (nr.780-XV, 27 decembrie 2001). În: Monitorul Oficial al	

Republicii Moldova, 14 martie 2002, nr.36-38, p.12-22.

2. Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (nr.317-XV, 18 iulie 2003). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 3 octombrie 2003, nr.208-210, p.5-
3. Legea R. Moldova cu privire la modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale din 6 iulie 1994. În: Legi, hotărâri ale parlamentului– vol 3.
4. Legea nr. 595-XIV privind tratatele internaționale ale RM., adoptată la 24.IX.1999. În: Monitorul oficial al RM., 2000. nr. 24-26.
5. Regulamentul cu privire la Registrul de Stat al actelor juridice a R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.M. nr. 910 din 6. IX.2000. În: Monitorul oficial al RM., 2000. nr. 116–118.
6. Regulamentul privind expertiza juridică și înregistrarea de stat a actelor normative departamentale, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.M. nr. 1104 din 28. XI. 1997. În: Monitorul oficial al RM., 1998. nr. 6-7.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate

1. AVORNIC GH. *Teoria generală a dreptului*. Manual. Chișinău: editura Cartier juridic, 2004. 656 p.
2. NEGRU B., NEGRU A. *Teoria generală a dreptului și statului*: curs universitar. Chișinău: editura Bons offices, 2006. 520 p.
3. BOTNARI E. *Introducere în studiul dreptului: teoria generală a dreptului*. Note de curs. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2011. 214 p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept constituțional și instituții politice

Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.002

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 6

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

studii cu frecvență la zi - anul I, semestrul 1

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Dreptul constituțional, se prezintă ca o disciplină fundamentală a dreptului, necesară a fi cunoscută de toți cei care studiază dreptul, indiferent de domeniul în care se specializează, precum și de cei care se specializează în domeniul organizării și funcționării autorităților publice din diferite instituții ale statului și a autorităților publice locale.

Această disciplină juridică are ca scop aducerea la cunoștință studenților, ramura principală a sistemului dreptului, nucleul căreia este Constituția, legea cu forța juridică superioară celorlalte legi, care reglementează în mod sistematic atât principiile structurii social-economice, cât și cele ale organizării statului bazat pe aceasta, garantează material asigurarea drepturilor fundamentale cetățenești.

Știința Dreptului constituțional invită la formarea, încă de la începutul studiilor universitare, a unei atitudini științifice cu privire la instituțiile politice și juridice, ce va contribui la formarea de juriști în spiritul celor mai democratice concepții privind rolul, funcțiile și mecanismele guvernării, ca și cerința impunerii primatului legii.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

<p>CT 2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să stabilească gradului de interacțiune dintre diferite elemente ale raporturilor de drept constituțional; • să realizeze studierea competențelor organelor autorității publice centrale; • să soluționeze corect problemele de ordin practic ce țin de principiile dreptului constituțional.
<p>Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a dreptului, filozofia dreptului, istoria statului și dreptului.</p>
<p>Teme de bază: Dreptul constituțional ca ramură de drept; Teoria generală a constituției; Curtea Constituțională a Republicii Moldova; Dezvoltarea constituționalismului în Republica Moldova; Cetățenia – capacitate a omului și instituție juridică; Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale; Structura de stat. Forma de guvernământ. Regim politic; Puterea de stat. Separarea puterilor în stat; Bazele regimului constituțional în Republica Moldova; Sisteme electorale; Dreptul parlamentar; Instituția șefului statului; Guvernul Republicii Moldova; Autonomie și descentralizare administrativă.</p>
<p>Strategii de predare – învățare: Prelegerea, explicația, dezbateră, problematizarea, simularea de situații, metode interactive de lucru, metode de dezvoltare a gândirii independente, studiul actelor normativ - juridice etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: Evaluarea curentă se va efectua prin teste de evaluare curentă, referate, răspunsuri verbale la tema respectivă, studii de caz ș.a. Evaluarea finală - examen în formă scrisă, constând în rezolvarea testului de examinare finală.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. 2. Alexandru Arseni, Ion Creangă, Corneliu Gurin, Boris Negru, Pavel Barbălat, Mihai Cotorobai, Gheorghe Susarenco: <i>Constituția Republicii Moldova comentată articol cu articol</i>. Editura CIVITAS, Chișinău, 2000. 3. Boris Negru, Nicolae Osmochescu, Andrei Smochină, Corneliu Gurin, Ion Creangă, Victor Popa, Sergiu Cobăneanu, Veaceslav Zaporozan, Sergiu Țurcan, Valeria Șterbeț, Alexandru Armeanic, Dumitru Pulbere, <i>Constituția Republicii Moldova. Comentariu.</i>, Editura Arc, Chișinău, 2012. 4. Gheorghe Costachi, Ion Guceac I. <i>Fenomenul constituționalismului în evoluția Republicii Moldova spre statul de drept</i>, Chișinău, Tipografia Centrală, 2003. 5. Ioan Muraru, Simina Tănăsescu: <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura Lumina Lex, București, 2001. 6. Ioan Muraru: <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura ACTAMI, București, 1995, vol. I-II 7. Ion Deleanu: <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura: Europa Nova, București, 1996, vol. I-II. 8. Ion Guceac, <i>Curs elementar de drept constituțional</i>, Chișinău 2004, V. I-II. 9. Teodor Cîrnaț, <i>Drept constituțional</i>, Reclama, Chișinău 2004. 10. Victor Duculescu, Constanța Călinoiu, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura: Lumina Lex, București, 2010, 11. Victor Popa, <i>Dreptul public</i>, Chișinău, 1998. 12. Victor Guțuleac, <i>Drept administrative</i>, Editura, Î.S. F.E.-P, "Tipografia centrală", Chișinău 2013.

<p>FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Introducere în dreptul civil</i></p>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.008</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 5</p>

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii

Cursul „Introducere în dreptul civil” pentru anul I constituie, fără îndoială, punctul de plecare pentru studiul Dreptului privat, dar el constituie totodată și punctul obligatoriu de trecere – *conditio sine qua non* – pentru studiul dreptului, în general, în toată complexitatea acestuia, cu toate ramurile și disciplinele lui, în eternă multiplicare și variate transformări. Dreptul civil se caracterizează printr-un stil sobru, precis, expresie a unei deosebite prudențe, din această cauză cel ce se apleacă asupra studiului acestuia, trebuie să știe că nici un fapt, sau act, nici o împrejurare, nici o calificare, nici o noțiune nu trebuie exprimată cu aproximație, ci într-un mod care să nu lase urmă de îndoială. Pentru studentul în drept, dreptul civil reprezintă una din materiile fundamentale de studiu predată studenților din anul I. Datorită poziției pe care o ocupă dreptul civil în sistemul nostru de drept, precum și datorită funcției acestuia de „drept comun”, credem că nici nu mai este necesar să scoatem în evidență de ce în planul de studii unitatea de curs „Introducere în dreptul civil” este fundamentală.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs / modulul

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind reglementarea legală a instituțiilor dreptului civil;
- să poată realiza corelația dintre doctrina și practica judiciară în materia instituțiilor dreptului civil;
- să interpreteze corect normele juridice civile ce reglementează instituțiile părții generale ale dreptului civil;
- să aplice cunoștințele teoretice și reglementările legale la situații concrete din practică;
- să stabilească corelația între aspectele teoretice și practic-aplicative în domeniul părții generale a dreptului civil;
- să scoată în relief carențele cadrului normativ de reglementare a instituțiilor din partea generală a codului civil și să elaboreze propuneri de lege ferenda privind înlăturarea acestor carențe legislative.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să posede următoarele cunoștințe, apitudini și abilități: cunoașterea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general; cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor juridice; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte din Teoria generală a dreptului; calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; interpretarea, corelarea și compararea dreptului civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Drept roman, Istoria dreptului, Teoria generală a dreptului etc.

Unități de învățare:

1. Caracteristica generală a dreptului civil.

2. Raportul juridic civil.
3. Persoana fizică – subiect al raportului juridic civil.
4. Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil.
5. Conținutul raportului juridic civil.
6. Apărarea drepturilor personale.
7. Obiectul raportului juridic civil.
8. Temeiurile nașterii, modificării sau stingerii raporturilor juridice civile.
9. Condițiile de validitate ale actului juridic civil.
10. Modalitățile actului juridic civil.
11. Efectele actului juridic civil.
12. Nulitatea actului juridic civil.
13. Reprezentarea în dreptul civil.
14. Termenele în dreptul civil.
15. Prescripția extinctivă.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003. Republicat în temeiul Legii nr.133 din 15.11.2018 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art.784;
2. Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali Nr. 220 din 19.10.2007 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 184-187 din 30.11.2007;
3. Baieș S., Roșca N. Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică. Ediția a V-a. Chișinău: [S. n.], 2014;
4. Boroș G., Angheliescu C.A. Curs de drept civil: partea generală. București: Editura Hamangiu, 2012.

Suplimentară:

1. Boroș G. Drept civil: Partea generală: Persoanele. București: Editura Hamangiu, 2008;
2. Boroș G., Stănculescu L. Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil. București: Editura Hamangiu, 2012;
3. Cantacuzino M.B. Elemente de drept civil. București: Editura ALL, 1998;
4. Ciocina D. Drept civil. Introducere în dreptul civil. București: Editura Universul Juridic, 2012;
5. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II. Chișinău: Editura ARC, 2005;
6. Farcaș N., Farcaș A. Drept civil. Persoanele. București: Editura Universul Juridic, 2012.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS ***Drept penal – partea generală I***

Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.009

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii

Existența unei societăți civilizate nu poate fi percepută fără securitatea deplină a sistemului de valori precum viața și sănătatea persoanei, integritatea și inviolabilitatea teritorială a statului, care stau la baza oricărui stat de drept. Republica Moldova, fiind un stat de drept, prin legislația penală apără astfel de valori sociale de la atentatele criminale. În acest context, studiul Dreptului penal – partea generală I se impune ca necesară, deoarece cursul propus se axează pe studiul legislației și doctrinei naționale în materia dreptului penal, astfel studentul familiarizându-se cu principiile dreptului penal, tipul legii penale (Codul penal al RM), raportul juridic penal, cu noțiunea de infracțiune și componentă a infracțiunii, cu etapele activității

infraționale, etc.

Totodată, dreptul penal ca materie de bază din ramura dreptului public, influențează aptitudinea de cunoaștere și înțelegere în continuare cel puțin a următoarelor discipline: drept penal - partea generală II, drept penal partea specială, criminalistica, criminologia, dreptul procesual penal, drept execuțional penal, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și efficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice raporturile juridice de drept penal;
- să cunoască metodele de soluționare a conflictelor de legi în timp și spațiu;
- să analizeze legislația în vigoare în materia dreptului penal;
- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia dreptului penal și să propună inițiative de modificare a acestora;
- să soluționeze spețe în domeniul dreptului penal aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să aplice cunoștințele obținute în urma audierii cursului *Drept penal – partea generală I* în cadrul altor unități de curs.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să identifice izvoarele juridice aplicabile fiecărei ramuri de drept; să opereze cu noțiunile de normă juridică, lege, raport juridic, subiect de drept, democrație, ș.a.; să diferențieze persoana fizică de persoana juridică; să interpreteze legislația în vigoare raportată la situațiile juridice, să le încadreze corect din punct de vedere juridic și să propună soluții concrete de sancționare.

1. Abordări generale privind dreptul penal

- Noțiunea, obiectul, scopul și sarcinile dreptului penal
- Știința dreptului penal
- Școli și curente de politică penală
- Legătura dreptului penal cu alte ramuri de drept

2. Principiile și izvoarele dreptului penal

- Principiile generale ale dreptului penal
- Principiile speciale ale dreptului penal
- Izvoarele dreptului penal

3. Legea penală: noțiune și categorii

- Noțiunea și categoriile legilor penale
- Scopul legii penale
- Norma penală: noțiune și structură
- Noțiunea, importanța și formele interpretării legii penale

4. Aplicarea legii penale în spațiu

- Principiile aplicării legii penale în spațiu
- Extradarea: noțiune și condiții

5. **Aplicarea legii penale în timp**
 - Principiul aplicării legii penale în timp
 - Extractivitatea legii penale
6. **Raportul juridic penal**
 - Caracteristica generală a raportului juridic penal
 - Structura raportului juridic penal
 - Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal
7. **Noțiunea de infracțiune și trăsăturile acesteia**
 - Caracteristica generală a infracțiunii
 - Trăsăturile esențiale ale infracțiunii
 - Clasificarea infracțiunilor
 - Delimitarea infracțiunilor de alte încălcări de lege
8. **Componența de infracțiune**
 - Caracteristica generală a componenței de infracțiune
 - Importanța componenței de infracțiune
 - Structura componenței de infracțiune
 - Clasificarea componenței de infracțiune
 - Coraportul dintre infracțiune și componența infracțiunii
9. **Obiectul infracțiunii**
 - Noțiunea și importanța obiectului infracțiunii
 - Categoriile obiectului infracțiunii
10. **Subiectul infracțiunii**
 - Caracteristica generală a subiectului infracțiunii
 - Categoriile de subiecți ai infracțiunii
11. **Latura obiectivă a infracțiunii.**
 - Noțiunea și importanța laturii obiective
 - Structura laturii obiective
 - Trăsăturile facultative ale laturii obiective
12. **Latura subiectivă a infracțiunii**
 - Noțiunea și importanța laturii subiective
 - Vinovăția și formele ei
 - Motivul și scopul infracțiunii
13. **Etapele activității infracționale**
 - Caracteristica generală a etapelor activității infracționale
 - Pregătirea de infracțiune
 - Tentativa de infracțiune
 - Infracțiunea fapt consumat
 - Infracțiunea fapt epuizat

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
3. Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu /Sub red. A. Barbăneagră. - Chișinău: Centrul de Drept al Avocaților, 2003.
4. Antoniu G. ș.a. Explicațiile noului Cod penal, Vol. 1 articolele 1-52. Universul Juridic, București, 2015.
5. Boroi Al. Drept penal. Partea Generală. București, 2010.
6. Botnaru S., Răspunderea penală a persoanelor juridice în dreptul penal al Republicii Moldova // Analele Facultății de Drept, 2002.
7. Grama M., Botnaru S., Șavga A. ș.a. Drept penal. Partea Generală. Vol.I. Chișinău, 2012.
8. Grama M., Botnaru S., Șavga A., Martin D. Drept penal (partea generală), vol. II, Tipografia centrală, Chișinău, 2016.
9. Lefterache L. Drept penal. Partea generala. Editia a 2-a. Curs pentru studentii anului II. Editura Hamangiu, București, 2018.
10. Pasca V. Studii de drept penal. București, 2011.

11. Pascu I. ș. a., Drept penal. Partea generală, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016.
12. Spataru M. Culegere de teste la unitatea de curs *DREPT PENAL – PARTEA GENERALĂ I*. Lucrare metodică. Bălți: Indigou Color, 2021, ISBN 978-9975-3490-7-9.
13. Stanila M.L. Drept penal. Partea generala. Caiet de seminar. Editia a III-a, revizuita si adaugita. Universul Juridic, București, 2018.
14. Капинус О. Уголовное право России. Общая часть. Учебник. Юрайт, Москва. 2018.
15. Лопашенко Н. Общая часть уголовного права. Состояние законодательства и научной мысли. Санкт-Петербург, 2011.
16. Наумов А. В., Кибальник А. Г. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть. Юрайт, Москва. 2018.
17. Парог А. Уголовное право Российской Федерации. Общая часть. Практикум. Москва. 2018.
18. Тогель С. Курс уголовной политики. О связи с уголовной социо-логией. Москва, 2010.
19. Шерстнева О. Краткий курс по уголовному праву. Общая часть. Москва, 2011.

FIȘA MODULULUI

1. Organele de ocrotire a ordinii de drept. 2. Etica și integritatea profesională

Codul modulului în programul de studii: S.03.O.024

Domeniul de formare profesională la care se referă modulul: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul 2, semestrul III

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii

Modulul: 1. Organele de ocrotire a ordinii de drept. 2. Etica și integritatea profesională se integrează organic în ansamblul materiilor incluse în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul științelor juridice, utilizând cunoștințele asimilate de masteranzi la următoarele discipline: Drept constituțional, Teoria generală a statului și dreptului, Drept penal, Probleme filozofice ale domeniului, Mari sisteme contemporane de drept etc. Studiarea acestui modul oferă fundamentul de cunoștințe juridice și cadrul legislativ studentului pentru a acumula cunoștințe despre subiecții principali ai sistemului dreptului care sunt implicați în realizarea, prin ramurile de drept procedural, a tuturor ramurilor de drept material existente într-un stat. Modulul vizat, de asemenea, asigură studierea aspectelor morale și a problemelor eticii juridice, deoarece astăzi este stringentă problema umanizării vieții sociale și statale și materializarea valorilor supreme declarate de Constituția Republicii Moldova – omul și drepturile și libertățile lui fundamentale. Or, modulul 1. Organele de ocrotire a ordinii de drept. 2. Etica și integritatea profesională contribuie la formarea specialistului în domeniul dreptului, în domeniul înfăptuirii justiției. Obiectul disciplinei este studiul organizării, structurii și activității organelor de stat chemate să contribuie la înfăptuirea justiției, precum și al asigurării unui comportament etic și a integrității profesionale a celor care activează în sistemul organelor de drept.

Competențe dezvoltate în cadrul modulului

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor..

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs / modulul

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să definească conceptele de bază ale organizării sistemului profesiilor juridice al Republicii Moldova (organele de justiție, organe coercitive ale statului, organe de investigație, organe de conciliere ș.a.);
- să distingă noțiunile legale și doctrinare ale profesiilor juridice prin care se realizează impactul asupra societății a activității acestor profesioniști;
- să relateze despre evoluția instituțiilor și profesiilor de realizare a dreptului în diferite etape istorice de dezvoltare a societății și în diferite sisteme de drept;
- să facă generalizări referitoare la diferite fenomene și instituții de drept pe care le utilizează profesioniștii din cadrul organelor de drept;
- să sesizeze importanța și rolul eticii și integrității profesionale pentru activitatea corespunzătoare a organelor de drept;
- să demonstreze temeinicia teoriilor științifice alese ca suport la clarificarea naturii juridice a unei sau altei norme sau instituții care aplică normele juridice și etice;
- să stabilească locul și rolul profesiilor juridice în realizarea statului de drept și dezvoltarea ramurilor de drept și a științelor juridice.

Competențe prealabile: Studentul trebuie: să cunoască conceptele de bază teoretice și aplicative ale științelor juridice și sociale; să identifice problemele de drept, de etică și integritate profesională, specifice activității profesioniștilor în cadrul organelor de drept unde activează juriștii; să aleagă metoda/ procedeul cel mai eficient pentru acumularea datelor și informațiilor referitoare la soluționarea problemelor juridice concrete în activitatea juriștilor din diferite profesii; să demonstreze temeinicia teoriilor științifice alese ca suport la clarificarea naturii juridice a unei sau altei norme sau instituții aplicabile unei spețe concrete.

Unități de învățare:

Modulul 1. Organele de ocrotire a ordinii de drept.

Sistemul profesiilor juridice și organele de drept în cadrul cărora se realizează activitățile juridice; Justiția și principiile ei democratice; Evoluția sistemului judecătoresc și organizarea justiției; Instanțele judecătorești. Consiliul Superior al Magistraturii; Reglementarea statutului de judecător, asistent, grefier; Reglementarea profesiei de procuror, angajat al organelor (asistentul procurorului) procuraturii; Avocatura. Organizarea profesiei de avocat; Organizarea și activitatea executorilor judecătorești; Organizarea și activitatea Mediatorilor; Reglementarea statutului de administrator de insolabilitate, lichidator; Notariatul. Organizarea profesiei de notar; Reglementarea și organizarea statutului de arbitru național și internațional; Reglementarea statutului de ofițer de urmărire penală și ofițer special de investigație; Organele poliției, organele securității statului și organele de stat în domeniul asigurării ordinii publice; Reglementarea și activitatea Ministerului Justiției, Curții Constituționale și a oficiului Avocatului Poporului.

Modulul 2. Etica și integritatea profesională.

Obiectul, funcțiile și problematica eticii juridice; Noțiunile fundamentale ale eticii; Experiența morală; Problemele generale ale eticii juridice; Problemele particulare ale eticii juridice, Caracterul moral al activității organelor de ocrotire a normelor de drept; Etica judiciară: conținutul și însemnătatea ei; Etica avocatului: noțiuni și principii generale.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994, 29 iulie 1994, Monitorul Oficial nr. 1 din 12.08.1994, Republicat: Monitorul Oficial nr. 78/140 din 29.03.2016.
2. Codul Deontologic al Asociației Internaționale a Avocaților, din 1956.
3. Codul de Etică profesională al judecătorului, din 4 februarie 2000.
4. Codul Deontologic al procurorilor, din 7 aprilie 2000.
5. Codul Deontologic al Avocaților baroului din Republica Moldova, din 20 decembrie 2002.
6. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003, Monitorul Oficial nr. 104-110/447 din 07.06.2003, Republicat: Monitorul Oficial nr. 248-251/699 din 05.11.2013.
7. Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20.07.2000, Monitorul Oficial nr. 160-162/1201 din 23.12.2000, Republicat: Monitorul Oficial ediție specială din 01.01.2007, pag.

103.

8. Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544-XIII din 20.07.1995, Monitorul Oficial nr. 59-60/664 din 26.10.1995.
9. Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-XIII din 06.07.1995, Monitorul Oficial nr. 58/641 din 19.10.1995.
10. Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, nr. 789-XIII din 26.03.1996, Monitorul Oficial nr. 32-22/323 din 30.05.1996.
11. Legea cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, nr. 76 din 21.04.2016, Monitorul Oficial nr. 184-192/387 din 01.07.2016.
12. Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947-XIII din 19.07.1996, Monitorul Oficial nr. 64/641 din 03.10.1996.
13. Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 05.07.2012, Monitorul Oficial nr. 190-192/636 din 14.09.2012.
14. Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, Monitorul Oficial nr. 238-246/557 din 15.08.2014.
15. Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești nr. 59-XVI din 15.03.2007, Monitorul Oficial nr. 64-66/296 din 11.05.2007.
16. Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006, Monitorul Oficial nr. 102-105/484 din 07.07.2006, Republicat: Monitorul Oficial nr. 387/789 din 08.11.2016.
17. Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, Monitorul Oficial nr. 69-77/113 din 25.03.2016.
18. Legea cu privire la procuraturile specializate nr. 159 din 07.07.2016, Monitorul Oficial nr. 245-246/519 din 30.07.2016.
19. Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002, Monitorul Oficial nr. 126-127/1001 din 12.09.2002, Republicat: Monitorul Oficial nr. 159/582 din 04.09.2010.
20. Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007, Monitorul Oficial nr. 157-160/614 din 05.10.2007.
21. Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010, Monitorul Oficial nr. 126-128/406 din 23.07.2010, Republicat: Monitorul Oficial nr. 2-8/1 din 06.01.2017.
22. Legea cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015, Monitorul Oficial nr. 224-233/445 din 21.08.2015.
23. Legea cu privire la administratorii autorizați nr. 161 din 18.07.2014, Monitorul Oficial nr. 293-296/605 din 03.10.2014.
24. Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, Monitorul Oficial nr. 193-197/663 din 14.09.2012.
25. Legea cu privire la notariat nr. 1453-XV din 08.11.2002, Monitorul Oficial nr. 154-157/1209 din 21.11.2002.
26. Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14.04.2016, Monitorul Oficial nr. 277-287/588 din 26.08.2016.
27. Legea cu privire la arbitraj nr. 23-XVI din 22.02.2008, Monitorul Oficial nr. 88-89/314 din 20.05.2008.
28. Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală nr. 333-XVI din 10.11.2006, Monitorul Oficial nr. 195-198/918 din 22.12.2006.
29. Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104-XV din 06.06.2002, Monitorul Oficial nr. 91-94/668 din 27.06.2002, Republicat: Monitorul Oficial nr. 209-211/683 din 05.10.2012.
30. Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21.12.2017, Monitorul Oficial nr. 68-76/143 din 02.03.2018.
31. Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29.03.2012, Monitorul Oficial nr. 113-118/373 din 08.06.2012.
32. Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, Monitorul Oficial nr. 42-47/145 din 01.03.2013.
33. Legea privind organele securității statului nr. 619-XIII din 31.10.95, Monitorul Oficial nr. 10-11/115 din 13.02.1997.
34. Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova nr. 753-XIV din 23.12.1999, Monitorul Oficial nr. 156/764 din 31.12.1999.
35. Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13.12.1994, Monitorul Oficial nr. 8/86 din 07.02.1995.

36. Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2014, Monitorul Oficial nr. 110-114/278 din 09.05.2014.
37. Barbăneagră A. Concepția reformei judiciare în Republica Moldova, Legea și viața, nr.10, 1992, p.7
38. Barbăneagră A. Concepția reformei judiciare în Republica Moldova, Legea și Viața, nr. 9,19,1992.
39. Capcelea V. Etica juridică. Chișinău, 2004.
40. Capcelea V. Deontologia juridică. Manual pentru Facultățile juridice. Ed. ARC. Chișinău, 2007.
41. Cochinescu N. Organizarea puterii judecătorești în România,-București: Lumina Lex,1997.
42. Mana C, Ombudsmanul instituție fundamentală a statului de drept, București, 1997.
43. Roman D, Vîzdoagă T., A. Organizarea și activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept, Cartdidact, Chișinău, 2004.
44. Popovici F, Unele aspecte ale eticii judiciare și responsabilitatea judecătorului în Republica Moldova, Chișinău, 2000.
45. Amihalachioaie Gh, Accesul la justiție, (Culegere), Chișinău, 1999.
46. Avornic Gh, Organizarea și activitatea Avocaturii în Republica Moldova. Autoreferatul tezei de doctor în drept, Chișinău, 1996.
47. Leș I. Organizarea instanțelor judiciare, a avocaturii și a activității notariale. București: Lumina Lex, 1997.
48. Stelian I. Drept polițienesc, București, Romfel, 1993.
49. Leș I, Organizarea sistemului judiciar, a avocaturii și a activității notariale, București, 1990.
50. Muraru I. Drept constituțional și instituții politice, Ed. Lumina Lex, București, 2002.
51. Ursu N. Rolul, locul și funcțiile procuraturii, teză de doctor în drept,- Chișinău 2002.
52. Pop P. Instituții judiciare. Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2016.
53. Басков В.. Прокурорский надзор.- Москва; Издательство БЕК, 1996.
54. Хаманева Н.Ю. Уполномоченный по правам человека защитник прав граждан, Москва, 1998.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Dreptul muncii</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.05.O.041
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii Unitatea de curs „Dreptul muncii”, componenta planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este destinată explicării sensului normelor juridice, care reglementează raporturile juridice de muncă și alte raporturi juridice indisolubil legate de acestea (raporturi juridice conexe). În cadrul acestei unități de curs studenții vor studia procedura de încheiere, modificare, suspendare și încetare a contractului individual de muncă, precum și mecanismul de funcționare a parteneriatului social în sfera muncii și modul de negociere și încheiere a contractului colectiv de muncă și a convenției colective în Republica Moldova. Un loc special în cadrul acestui curs de lecții este rezervat instituției supravegherii și controlului asupra respectării legislației muncii și, în plus, securității și sănătății în muncă. Dreptul muncii – ca instrument al politicii sociale și economice, al gestiunii diverselor categorii de unități – continuă să exercite o influență considerabilă asupra economiei naționale. Contribuie, de asemenea, la orientarea pieței muncii, influențează repartitia venitului național, dar obiectivul său esențial îl constituie protecția social-juridică a salariaților. Cunoașterea unității de curs „Dreptul muncii” constituie o condiție importantă în formarea specialiștilor în domeniul jurisprudenței cu o viziune largă asupra întregului sistem național de drept.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind instituțiile dreptului muncii;
- să cunoască la perfecție și să interpreteze corect reglementările legale și convenționale din domeniul raporturilor individuale și colective de muncă;
- să explice coerent raportul existent între dispozițiile legale, clauzele contractelor (convențiilor) colective de muncă și clauzele contractelor individuale de muncă;
- să analizeze și să califice normele juridice aplicabile raporturilor juridice de muncă;
- să coreleze cunoștințele teoretice cu abilitatea de a le aplica în practică;
- să elaboreze și să redacteze actele juridice specifice în domeniul raporturilor juridice de muncă (contract individual de muncă, contract colectiv de muncă, regulamente, ordine, dispoziții, decizii ș.a.);
- să elaboreze propuneri *de lege ferenda* privind înlăturarea inadvertențelor legislative în materia raporturilor juridice de muncă.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să posede următoarele abilități și cunoștințe: identificarea și explicarea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general, și ale dreptului privat, în particular; cunoașterea izvoarelor de reglementare a domeniului privat; cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; interpretarea normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; identificarea și elucidarea principalelor concepte și instituții din cursul de teoria generală a dreptului.

Unități de învățare:

1. Dreptul muncii ca ramură a sistemului național de drept.
2. Izvoarele dreptului muncii.
3. Principiile dreptului muncii.
4. Raporturile juridice de muncă.
5. Subiecții dreptului muncii.
6. Parteneriatul social în sfera muncii.
7. Contractul colectiv de muncă și convenția colectivă.
8. Contractul individual de muncă.
9. Timpul de muncă și timpul de odihnă.
10. Salarizarea.
11. Securitatea și sănătatea în muncă.
12. Disciplina muncii și răspunderea disciplinară.
13. Răspunderea materială în dreptul muncii.
14. Supravegherea și controlul asupra respectării legislației muncii.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

1. Codul muncii al Republicii Moldova. Nr. 154-XV din 28 martie 2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.07.2003, nr. 159-162.
2. Legea RM nr. 186/2008 a securității și sănătății în muncă. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 05.08.2008, nr. 143-144.
3. Legea RM nr. 976/2000 a patronatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 09.11.2000, nr. 141-143.
4. Legea RM nr. 1129/2000 a sindicatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 19.10.2000, nr. 130-132.
5. Legea RM nr. 105/2018 „Cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 10.08.2018, nr. 295-308.
6. Legea RM nr. 847/2002 a salarizării. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 11.04.2002, nr. 50-52.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate

7. Alexandru Țiclea, Laura Georgescu, Dreptul muncii. Curs universitar, ed. a VI-a, București, Universul Juridic, 2019.
8. Ion Traian Ștefănescu, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, ed. a IV-a, revizuită și adăugită, București, Universul Juridic, 2017.
9. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Dreptul muncii. Manual. Partea generală, Chișinău, CEP USM, 2012.
10. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Dreptul muncii. Manual, Chișinău, Tipografia Centrală, 2015.
11. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Felicia Păscăluță, Ghidul specialistului în resurse umane, Chișinău, Tipografia Centrală, 2016.
12. Avornic Gh, Organizarea și activitatea Avocaturii în Republica Moldova. Autoreferatul tezei de doctor în drept, Chișinău, 1996.
13. Leș I. Organizarea instanțelor judiciare, a avocaturii și a activității notariale. București: Lumina Lex, 1997.
14. Stelian I. Drept polițienesc, București, Romfel, 1993.
15. Leș I, Organizarea sistemului judiciar, a avocaturii și a activității notariale, București, 1990.
16. Muraru I. Drept constituțional și instituții politice, Ed. Lumina Lex, București, 2002.
17. Ursu N. Rolul, locul și funcțiile procuraturii, teză de doctor în drept,- Chișinău 2002.
18. Pop P. Instituții judiciare. Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2016.
19. Басков В.. Прокурорский надзор.- Москва; Издательство БЕК, 1996.
20. Хаманева Н.Ю. Уполномоченный по правам человека защитник прав граждан, Москва, 1998.

DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR

Finalitățile formării:

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.

CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Determinarea imperfecțiunilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Studiarea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.

CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

COMPETENȚE PROFESIONALE						
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale.	CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice instituțiilor de drept privat în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională.	CP2. Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice instituțiilor de drept privat în activitatea practică și de cercetare.	CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor din domeniul dreptului privat, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.	CP4. Determinarea imperfecțiilor legislației aplicabile instituțiilor de drept privat, în vederea conturării propunerilor de <i>lege ferenda</i> .	CP5. Studierea și adaptarea experienței sistemelor de drept străine la condițiile mediului intern de funcționare.	CP6. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă a doctrinei, legislației și practicii judiciare în domeniul dreptului privat, la nivel național și internațional, în vederea elaborării proiectelor de studiu.
CUNOȘTINȚE						
1. Cunoașterea aprofundată a ariei de specializare în domeniul dreptului privat, iar în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului profesional specific.	CP1.1 Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea corectă a noțiunilor, conceptelor, principiilor și teoriilor din domeniul juridic.	CP2.1 Delimitarea situațiilor de aplicare în contexte profesionale a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor moderne din domeniul dreptului privat.	CP3.1 Identificarea, înțelegerea și utilizarea eficientă a metodelor aplicabile în domeniul științelor juridice, în scopul încadrării legale a stărilor de fapt.	C4.1 Cunoașterea și înțelegerea principalelor metode de interpretare a normelor juridice.	CP5.1 Studierea în baza metodelor comparative comparată a reglementărilor și doctrinei altor state în materia în dreptului privat.	CP6.1 Înțelegerea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor fundamentale în vederea elaborării unui studiu comparat în domeniul dreptului privat.
2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în diferite contexte asociate domeniului.	CP1.2 Utilizarea cunoștințelor achiziționate în cadrul disciplinelor fundamentale și de specialitate pentru explicarea și interpretarea conceptelor și proceselor din domeniul dreptului privat.	CP2.2 Utilizarea unor combinații personalizate de cunoștințe, metode și teorii juridice pentru explicarea unor situații profesionale non-standard de nivel mediu de complexitate.	CP3.2 Analizarea și încadrarea legală corectă a situațiilor și proceselor modelate din sfera dreptului privat.	C4.2 Utilizarea metodologiei în interpretarea normelor de drept privat.	CP5.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate în scopul propunerii soluționării problemelor din domeniul dreptului privat.	C6.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate pentru explicarea și interpretarea problemelor care apar în implementarea legislației din domeniul dreptului privat.
ABILITĂȚI						
3. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea unor probleme complexe, teoretice și practice.	CP1.3 Aplicarea metodelor specifice domeniului științelor juridice pentru soluționarea situațiilor de fapt complexe în procesul formării profesionale.	CP2.3 Aplicarea conceptelor și teoriilor din domeniu pentru formularea de raționamentele juridice în procesul de soluționare a situațiilor modelate.	CP3.3 Aplicarea normelor legale în scopul identificării soluțiilor pentru situațiile de fapt modelate din domeniul dreptului privat.	C4.3 Aplicarea principiilor și metodelor aplicabile instituțiilor de drept privat, în scopul identificării lacunelor legislative.	CP5.3 Rezolvarea unor probleme complexe teoretico-practice cu luarea în considerație a bunelor practici internaționale.	C6.3 Aplicarea principiilor și metodelor specifice științelor juridice pentru argumentarea viziunilor expuse în proiectele de studii.
4. Utilizarea nuanțată și pertinentă a unor criterii și metode de evaluare pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii.	CP1.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, aplicate în cadrul disciplinelor fundamentale, pentru recunoașterea și estimarea problemelor din domeniul raporturilor juridice de drept privat.	CP2.4 Analiza comparativă a conceptelor și teoriilor din domeniu în vederea formulării și argumentării raționamentelor juridice în domeniul dreptului privat.	CP3.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, în scopul aprecierii situațiilor de fapt complexe și formulării raționamentelor juridice argumentate.	C4.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea reglementărilor în domeniul dreptului privat și conturării propunerilor de modificare a legislației.	CP5.4 Utilizarea diverselor criterii și metode standard de evaluare, pentru estimarea bunelor practici internaționale și fundamentarea deciziilor.	C6.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode de evaluare, pentru a aprecia calitativă a legislației din domeniul dreptului privat și formularea opiniilor personalizate și argumentate privind racordarea acesteia cu standardele internaționale.
5. Elaborarea de proiecte profesionale și / sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.	CP1.5 Elaborarea proiectelor în domeniul dreptului privat cu întrebuintarea principiilor și metodelor consacrate de disciplinele fundamentale și de specialitate.	CP2.5 Elaborarea proiectelor profesionale cu utilizarea unor combinații personalizate de cunoștințe, metode și teorii aplicabile în domeniul științelor juridice.	CP3.5 Aplicarea eficientă a metodelor științifico-juridice în elaborarea proiectelor de cercetare în materia dreptului privat.	C4.5 Formularea propunerilor de <i>lege ferenda</i> în domeniul dreptului privat și argumentarea necesității adoptării acestora.	CP5.5 Utilizarea unui spectru vast de metode calitative și cantitative în elaborarea unui proiect profesional și / sau de cercetare în domeniul dreptului privat.	C6.5 Elaborarea proiectelor de studiu în baza analizei comparative a legislației, practicii judiciare și doctrinei naționale și internaționale în materia dreptului privat.
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței.	Definirea noțiunilor, interpretarea conceptelor și teoriilor, precum și aplicarea acestora în situații tipice din domeniul dreptului privat.	Soluționarea problemelor în domeniul dreptului privat prin aplicarea metodei studiului de caz.	Încadrarea legală a situațiilor modelate specifice dreptului privat.	Interpretarea prin utilizarea metodelor de interpretare a normelor juridice a legislației din domeniul dreptului privat în vederea identificării lacunelor legislative și	Proiectarea unui proiect profesional și / sau de cercetare în domeniul dreptului privat.	Elaborarea și argumentarea viziunilor expuse în proiectele de studiu în baza situațiilor de fapt concrete.

				perfecționării cadrului normativ.	
COMPETENȚE TRANSVERSALE					
Descriptori de nivel ai competențelor transversale			Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței		
6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie, și de independență profesională.	CT1	Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.	Elaborarea și susținerea în cadrul unităților de curs a proiectelor planificate, a tezelor de master în conformitate cu rigorile metodice.		
7. Asumarea de roluri / funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții.	CT2	Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.	Realizarea proiectelor / sarcinilor de grup de complexe, axate pe probleme actuale și relevante domeniului de formare, care necesită abordare interdisciplinară și care permit de a dezvolta spiritul de echipă, planificarea activității în grup, repartizarea rolurilor în echipă, diversitatea în cooperare, nivelul înalt de studiu.		
8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale.	CT3	Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.	Identificarea necesității de dezvoltare personală și profesională continuă în concordanță cu necesitățile pieței muncii și utilizarea în acest sens a diverselor resurse și tehnici de învățare.		

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Generalități

Planul de învățământ, la programul de master *Instituții de drept privat* (Domeniul de formare profesională – 0421 *Drept*, Domeniul general de studii – 042 *Drept*), este documentul care definește obiectivele generale, structura procesului de învățământ, finalitățile și conținutul formării profesionale și de cercetare științifică al specialiștilor din sfera raporturilor de drept privat, fiind racordat la standardele educaționale naționale și internaționale.

Formarea masteranzilor la acest program de master a fost organizată în conformitate cu prevederile pct. 7 din Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464 din 28 iulie 2015 și anexa 1 la Hotărârea cu privire la acreditarea și retragerea dreptului de organizare a programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățământ superior, nr. 883 din 28.12.2015.

Programul de master *Instituții de drept privat (90 credite)*, este un master de profesionalizare, destinat absolvenților ciclului I - studii superioare de licență, domeniul de formare profesională – 0421 *Drept*, care își propune: de a oferi masteranzilor posibilitatea de dezvoltare personală și profesională continuă prin aprofundarea cercetării științifice domeniul dreptului privat; de a forma competențele profesionale necesare pentru a percepe transformările impuse raporturilor de privat, prin prisma aspectelor cu caracter juridic, social și economic.

Studiile superioare de master finalizează cu susținerea publică a tezei de master, iar masteranzii care realizează integral obiectivele programului de master, li se conferă titlul de *master în Drept* și li se eliberează Diploma de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la diplomă, redactate în limba română și engleză.

Planul de învățământ cuprinde:

- I. Planul de învățământ propriu-zis;
- II. Nota explicativă la planul de învățământ.

Planul de învățământ a fost elaborat în conformitate cu prevederile:

1. Codului Educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014;
2. Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, nr. 120 din 10 februarie 2020;
3. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, nr. 464 din 28 iulie 2015;
4. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, nr. 482 din 28 iunie 2017;

5. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova, nr. 1016 din 23 noiembrie 2017;
6. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizarea a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, nr. 1625 din 12 decembrie 2019.

Concepția formării specialistului

Obiectivele programului de master *Instituții de drept privat (120 credite)* sunt racordate la Cadrul Național al Calificărilor, fiind adaptate la strategia și politica de asigurare a calității a USARB, prezentate în *Doctrina calității în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți; Politica Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în domeniul calității și Planurile de dezvoltare strategică* la nivel de instituție, facultate, catedră.

Obiectivele de bază a programului de studii constau în asigurarea unei pregătiri profesionale de calitate, contribuind la aprofundarea cunoștințelor acumulate la ciclul I; studii superioare de licență, în domeniul științelor juridice, fiind direcționate spre studierea specificului relațiilor de drept privat.

Argumente privind solicitarea specialistului pe piața muncii

La baza elaborării și modernizării planului de studii, pentru a asigura relevanța și sustenabilitatea programului, desing-ul planului de învățământ a fost conturat pe unități de curs centrate pe direcțiile prioritare enunțate în *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii de studii 2021-2030 „Educația-2030”*.

Relevanța programului de studii asupra pieței muncii se manifestă prin formarea unor specialiști competitivi, care ar corespunde exigențelor pieței muncii, fiind plasat accentul pe interdisciplinaritate și interconexiune. Absolvenții programului de master vor trebuie să îmbine în dezvoltarea sa personală și profesională, pregătirea științifică fundamentală cu cea practică, să-și completeze continuu cunoștințele în domeniu, să aplice în practică principiile organizării științifice a muncii, să posede tehnologii noi de cercetare și predare în domeniul dreptului privat.

Formarea profesională a specialiștilor, absolvenți ai programului de master, este axată în special pe dezvoltarea abilităților și formarea deprinderilor practice necesare pentru soluționarea situațiilor juridice specifice dreptului privat, care i-ar permite să formuleze propuneri de soluționare acestora în concordanță cu actele normative în vigoare, formulând propuneri de îmbunătățire și racordare a legislației la standardele europene.

Calificarea specialistului

Competențele profesionale a absolvenților ciclului II, studii superioare de master, programul de master *Instituții de drept privat (120 credite)*, sunt binevenite pentru specialiștii din diverse domenii (economie, bussines, administrație publică etc.), ceea ce le-ar permite accesarea sau avansarea în mai multe profesii conexe activității de întreprinzător, cum ar fi: consultanța juridică specializată, arbitraj comercial, administrator al procedurii de insolvență, mediator în cadrul stabilirii relațiilor contractuale, activitate managerială, activitate în domeniul resurse umane, reprezentanți ai organizațiilor patronale și sindicale, activități în domeniul administrației publice centrale sau locale etc.

Finalitățile formării

Programul de master își propune să contribuie la formarea profesională a absolvenților ciclului I, studii superioare de licență, fiind axat pe studierea instrumentelor, standardelor, mecanismelor și procedurilor internaționale și naționale de protecție a drepturilor omului.

La finele programului de master, absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice în domeniul drepturilor omului, aplicând metoda studiului de caz;
- să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în materia drepturilor omului, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv în vederea formulării propunerilor de *lege ferenda*;
- să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării, soluționării și luării de decizii motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul drepturilor omului;
- să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ în materia drepturilor omului la situații de fapt;
- să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de masterat.

Absolvenții masteratului de profesionalizare vor trebuie să îmbine în dezvoltarea sa personală și profesională, pregătirea științifică fundamentală cu cea practică, să-și completeze continuu cunoștințele de specialitate, să aplice în practică principiile organizării științifice a muncii, să posede tehnologii noi de cercetare și predare în materia drepturilor omului.

Termenul de studii și structura anilor de studii

În corespundere cu cerințele *Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate și ale Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, durata studiilor la programul de master *Instituții de drept privat* este de 2 ani, respectiv 120 credite ECTS.

Anul universitar debutează la 1 septembrie, fiind divizat în două semestre a câte 15 săptămâni fiecare, iar programul săptămânal al pregătirii prin master este de 16 ore de contact direct.

Anul I universitar are următoarea structură:

- semestrul I: 15 săptămâni de activități didactice, 16 ore de contact direct săptămânal; 4 săptămâni sesiune de examene; 3 săptămâni vacanța de iarnă;
- semestrul II: 15 săptămâni de activități didactice, dintre care 10 săptămâni a câte 16 ore de contact direct săptămânal; 4 săptămâni sesiune de examene; 1 săptămână vacanța de primăvară; 10 săptămâni vacanța de vară.

Anul II universitar are următoarea structură:

- semestrul III: 15 săptămâni de activități didactice, dintre care 10 săptămâni a câte 16 ore de contact direct săptămânal și 5 săptămâni practica de specialitate; 4 săptămâni sesiune de examene; 3 săptămână vacanța de iarnă;
- semestrul IV: 15 săptămâni dedicate documentării, investigării, cercetării, redactării, elaborării și prezentării spre susținerea publică a tezei de master.

Numărul total de ore de studiu prevăzute în plan – 3600, dintre care: numărul orelor de contact direct a unităților de curs – 640; numărul orelor de studiu individual – 2960, ceea ce este echivalent cu 120 de credite.

Ponderea creditelor unităților de curs/modulelor în Planul de învățământ este următoarea:

- pentru componenta de discipline *fundamentale (F)* planul prevede 27 credite ECTS;
- pentru componenta de orientare spre specialitate **(S)** planul prevede 53 credite ECTS;
- pentru *stagiile de practică (P)* planul prevede 10 credite ECTS;
- pentru elaborarea și susținerea *tezei de master* - 30 credite ECTS.

Organizarea practicii de specialitate

Obiectivele *practicii de specialitate* rezidă în consolidarea cunoștințelor teoretice acumulate în procesul de studii, anul I, și perfecționarea abilităților, deprinderilor practice necesare pentru activitatea în cadrul unităților de practică, aplicând pentru diverse funcții, după cum urmează: consultanți, specialiști, experți în cadrul direcțiilor și secțiilor juridice ale organelor administrației publice centrale și locale, ale instituțiilor, organizațiilor, întreprinderilor publice și private; organizațiilor non-guvernamentale specializate în apărarea drepturilor omului etc., care pot asigura desfășurarea stagiului în corelație cu cerințele programului de master.

Persoanele înscrise la studii superioare de master, fără experiență practică în domeniul dreptului, imediat după absolvirea ciclului I, studii de studii superioare, vor realiza un stagiu de practică de specialitate în volum de 10 credite. Practica de specialitate se desfășoară în semestrul III, cu o durată de 5 săptămâni, fiind organizată de către Catedra de drept. Termenele de realizare a practicii de specialitate sunt prevăzute în calendarul anual universitar, organizându-se, de regulă, în luna noiembrie – decembrie. Stagiul de practică este precedat de un seminar de inițiere și se finalizează cu un seminar de totalizare.

Persoanelor cu experiență practică dovedită, de cel puțin 1 an în domeniul relevant programului de master și care își continuă activitatea de muncă în acest domeniu, li se vor atribui 10 credite pentru stagiul de practică în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către Catedra de drept.

O particularitate importantă a practicii constă în faptul că ea trebuie să aibă și un caracter de cercetare, pe lângă cel aplicativ. Activitatea în cadrul practicii de specialitate trebuie concepută și din perspectiva temei tezei de master, culegerii materialului practic, sistematizării și interpretării acestuia.

Evaluarea studenților

Planul de învățământ prevede următoarele tipuri și modalități de evaluare a finalităților de studii:

- *evaluarea curentă (continuă)* realizată în cadrul orelor de seminar și/sau laborator: testare, referat, studiu de caz, proiect, raport, prezentări, hărți conceptuale, portofolii, evaluare asistată de calculator etc.
- *evaluarea studiului individual* reprezintă o parte componentă a volumului de lucru al masterandului, suplimentar la numărul de ore de contact direct, fiind evaluat prin diverse strategii didactice, specificate în curriculumul unității de curs/ modulului;
- *evaluarea semestrială* realizată la finalizarea unităților de curs/ modulului sub forma unui examen, realizat *oral, scris, combinat sau prin utilizarea platformelor electronice*.

Teza de master

Studiile finalizează cu susținerea publică a tezei de master, la care sunt admiși masteranzii care au realizat integral prevederile planului de învățământ și care au susținut cu succes susținerea prealabilă a tezei de master în fața comisiei desemnate de către șeful Catedrei de profil.

Unitățile de curs din Planul de învățământ aduc o contribuție specifică în formarea masterandului, care îi permite elaborarea tezei de master în anul II de studii. Cercetarea științifică a masteranzilor este coordonată de către cadrele universitare cu grad științific de doctor/ doctor habilitat, lista cărora se aprobă în cadrul ședințelor Catedrei de profil și a Consiliului Facultății de Drept și Științe sociale.

Teza de master reprezintă o cercetare științifică aprofundată, interdisciplinară, complementară în domeniul științelor juridice, care trebuie să întrunească următoarele condiții:

- titlul și conținutul tezei trebuie să fie corelat cu domeniul de formare profesională căruia îi este referit programul de master și cu domeniul de competență al conducătorului;
- să conțină elemente de originalitate, iar concluziile și recomandările să fie argumentate și să poată fi implementate în activitatea practică;
- să fie axate pe un suport bibliografic actualizat, de valoare științifică, iar materialul pentru

partea practică a lucrării sa fie acumulat în cadrul stagiului de practică;

- să fie respectate condițiile de fond și formă impuse de către *Recomandările de realizare a tezelor de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*, aprobate prin Hotărârea Senatului USARB (p.v.5 din 09.12.2015) și în *Ghidul metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de master*, aprobate de Consiliul Facultății de Drept și Științe Sociale (p.v.5 din 11.12.2017).

Tematica tezelor de master este elaborată de Catedra de profil și se stabilește individual de către masteranzi și conducătorii de teze, fiind aprobată la ședințele Catedrei și Consiliului Facultății de Drept și Științe sociale, până la sfârșitul semestrului II.

Conducătorul tezei de master de comun acord cu masterandul, stabilesc programul (planul) de cercetare științifică asupra temei tezei de master. Susținerea prealabilă a tezei de master are loc cu o lună înainte de susținerea publică a tezei de master.

Susținerea tezei de master are loc în mod public, în fața Comisiei de evaluare stabilită prin ordinul Rectorului. Comisiile de evaluare a tezelor de master sunt constituite din cinci membri, inclusiv reprezentanți ai angajatorilor.